

Katowice miasto wielkich wydarzeń

EuroBasket 2009

Od 7 do 20 września w siedmiu miastach Polski obchodzić będziemy wielkie koszykarskie święto. Najważniejsze, finałowe mecze Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn zobaczyć będzie można w Spodku; to idealnie wpisuje się w hasło – Katowice miasto wielkich wydarzeń! Spotkania w odnowionej hali (pierwsza część modernizacji obiektu za nami) trwać będą od 17 do 20 września, ale wiele dodatkowych imprez wystartuje w Katowicach już na początku miesiąca. Do stolicy naszej aglomeracji wraz z gwiazdami koszykówki zjadą tysiące fanów, na których czekać będzie wiele atrakcji.

Centralnym punktem spotkań kibiców będzie plac przed Spodkiem, nazwany Strefą Kibica. Od 16 do 20 września od południa do północy znajdą tam możliwość wykazania się na boiskach streetballowych, skorzystania z strefy gastronomicznej czy wzięcia udziału w wielu zabawach. Ogromny ekran przed halą, na którym wyświetlane będą wszystkie mecze to nie lada atrakcja dla tych, którzy nie zdobyli biletów. Fanów koszykówki ucieszą z pewnością także „Ogródki Kibica” ustawione: przy Rynku w okolicy domu handlowego „Skarbek”, placu przy Pomniku Powstańców Śląskich oraz obok Urzędu Stanu Cywilnego. Wystartują już 5 września; pod namiotami na telebimach będzie można wspólnie oglądać koszykarskie zmagania lub ochłonić po sportowych emocjach. Staną tam stoiska z gadżetami i małą gastronomią, Play Station, kosze do gry, a nawet boisko z widownią (przy Rynku, gdzie między innymi odbędą się turnieje podczas imprez towarzyszących mistrzostwom). W każdym z „Ogródków Kibica” pojawiają się znane postaci świata sportu, nie zabraknie też zabaw i animacji dla kibiców.

Dobłą wiadomością dla tych, którzy nie mają biletów na Mistrzostwa jest dodatkowy mecz młodzieżowej kadry U-18, czyli koszykarzy do lat osiemnastu. 18 września o godz. 14.30 Spodek będzie bowiem nieodpłatnie dostępny dla tych, którzy chcą obejrzeć młodzieżowe gwiazdy wybrane spośród drużyn europejskich. – To ogromne wyzwanie organizacyjne, ale i możliwość dla wielu kibiców zobaczenia

obiektu podczas tej imprezy – mówi Pełnomocnik Prezydenta Katowic ds. Sportu, Ewelina Kajzerk.

Polska drużyna swoje pierwsze mecze rozegra we Wrocławiu; w grupie D walczyć będzie z Bułgarią, Litwą i Turcją. Bez wątpienia, wszyscy kibice życzyliby sobie zobaczyć „naszych” także w katowickich finałach.

Na EuroBasket przygotowane zostaną dodatkowe parkingi na ok. 2.000 miejsc w bezpośrednim sąsiedztwie Spodka (na terenach po byłej kopalni „Katowice-Kleofas”) oraz około 700 stałych miejsc wokół obiektu. Organizatorzy apelują jednak o korzystanie z komunikacji miejskiej lub pozostawianie samochodów w miejscach oddalonych od Spodka.

Wiadomości o mieście i Mistrzostwach będzie można znaleźć w punkcie informacyjnym obok Ronda im. gen. Ziętka, który zostanie utworzony specjalnie na czas rozgrywek, oraz w Centrum Informacji Turystycznej przy Rynku 13. ●

Imprezy towarzyszące EuroBasket w Katowicach:

4 września przy ulicy Mariackiej rozegrany zostanie Turniej Streetballowy. 96 drużyn wystartuje w trzech kategoriach wiekowych: szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. Początek imprezy o 9.00.

Małe Mistrzostwa w koszykówce – to rozgrywki 6-osobowych reprezentacji klubów z miast aglomeracji śląskiej. Turniej będzie miał miejsce od 7 do 18 września w „Ogródku Kibica” przy Rynku. Każda z 16 wyłonionych w drodze losowania drużyn stanie się symbolicznie reprezentantem kraju uczestniczącego w Mistrzostwach Europy.

Wystawa w Rondzie Sztuki poświęcona historii koszykówki z okazji 100-lecia tej dyscypliny w Polsce oraz 10. rocznicy zdobycia

złotego medalu Mistrzostw Europy przez polską reprezentację kobiecą. Dodatkową atrakcją podczas mistrzostw będzie codzienny serwis fotograficzny pokazywany w galerii na antresoli.

Wystawa fotogramów „Twarze Koszykówki” prezentowana będzie w okolicach Spodka i Ronda. Tematem przewodnim będą fotografie znanych i rozpoznawanych osobistości świata koszykówki.

„Silesian Streetball 2009”, czyli turniej koszykówki ulicznej otwarty dla wszystkich chętnych; odbędzie się 12 i 13 września przed Spodkiem (w godz. od 9.00 do 14.00). Drużyny wyłonione w drodze losowania zostaną podzielone i rywalizować będą w trzech grupach wiekowych. W rundzie finałowej zmierzą się najlepsze z nich, by w systemie pucharowym zagrać o zwycięstwo.

W rocznicę września '39

Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia zaprasza do udziału – 1 września o godz. 19.00 w Archikatedrze Chrystusa Króla – w uroczystym koncercie z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. W programie: Henryk Mikołaj Górecki – III Symfonia *Symfonia pieśni żałobnych*.

Natomiast 5 września w godz. 14.00 – 19.00 pod wieżą spadochronową w Parku Kościuszki Hufiec ZHP Katowice organizuje rekonstrukcję historyczną pod hasłem „Czas honoru”.

Katowickie Dożynki

6 września w Kostuchnie – pod patronatem Prezydenta Miasta Katowice – zapraszamy na „Katowickie Dożynki”. Na scenie w godzinach od 15.00 do 21.00 zobaczymy m.in. Orkiestrę Dętą KWK „Murcki”, Chór „Słowiczek”, w programie kabaretowym – Krzysztofa Piaseckiego oraz zespół „2 plus 1”. Wcześniej (ok. godz. 13.00) nastąpi przemarsz korowodu dożynkowego oraz symboliczne przekazanie plonów władzom miasta. Imprezę zakończy apel jasnogórski oraz pokaz sztucznych ogni.

Triennale Grafiki

ArsGrafia Festiwal. W Rondzie Sztuki niecodziennie na okazję, aby zobaczyć nowe trendy w światowej grafice. Więcej na stronie 10. Dla przeciwwagi w Muzeum Śląskim „Europejska grafika – mistrzowie warsztatu”

Czytaj na stronie 8.

Czeski weekend

Zachęcamy do udziału w „Weekendzie czeskim w Teatrze Śląskim”, który będzie miał miejsce 19 i 20 września. W sobotę aktorzy Sceny Polskiej Cieszyńskiego Teatru z Czeskiego Cieszyńska zaprezentują sztukę Paula Barza „Viva Verdi” (godz. 19.00, Duża Scena), dzień później w wykonaniu zespołu Teatru Arena z Ostrawy zobaczymy „Sen nocy letniej” Szekspira (godz. 19.00, Duża Scena).

Pożegnaj lato

19 września o godz. 18.00 w Parku Leśnym Muchowiec odbędzie się koncert pt. „Pożegnanie lata z Estradą Śląską”, podczas którego wystąpią zespoły „Kashmir” i „Bajm”.

60 lat Estrady Śląskiej

Z okazji jubileuszu 60-lecia istnienia Instytucji Kultury „Estrada Śląska” 25 września o godz. 19.00 w Teatrze Śląskim odbędzie się uroczysty koncert z udziałem Anity Lipnickiej i Johna Portera (impreza biletowana – szczegóły wkrótce na stronie www.katowice.eu)

144. rocznica nadania Katowicom praw miejskich

Niech nam żyją Katowice

11 września 1865 roku hrabia Wilhelm Eulenburg podpisał dokument, w którym czytamy: „pragnę nadać miejscowości Katowice, w powiecie bytomskim, obwodu rejencyjnego Opolu, prawa miejskie (...)”.

Początki nowo utworzonego miasta nie były łatwe. Brakowało środków finansowych i szczegółowych przepisów regulujących zarządzanie Katowicami. Jednakże dzięki zaangażowaniu mieszczan, których intencją było stworzenie intelektualnego centrum nauki na Górnym Śląsku, ranga miasta stale wzrastała. A dziś, w 144. rocznicę urodzin Katowic, możemy pokusić się o przypuszczenie, że ówczesni katowiczanie

byliby zadowoleni obserwując stopień przeobrażeń, jakim obecnie poddawane jest miasto.

Chcąc zachować w pamięci mieszkańców tę ważną datę, Miasto przygotowało szereg spotkań, konferencji i koncertów poświęconych temu wydarzeniu. Główne uroczystości będą miały miejsce 12 września na placu przed Spodkiem. Tego dnia wystąpią m.in. Iroxana (godz. 16.30), Przemek Knopik (godz. 17.00), zespoły „Helou” (godz. 17.30) i „Basic Element” (godz. 19.00). Gwiazdą wieczoru będzie Patrycja Markowska i Przyjaciele (godz. 20.00). Wiele atrakcji czeka również dla najmłodszych – na spotkanie z Haliną Benedycką zapraszamy już od godz. 15.00. Nie zabraknie urodzinowego...

śląskiego żurku. A wieczorem, około godziny 22.00, niebo rozbłyśnie feerią barw podczas pokazu sztucznych ogni i laserów.

Poza tym, tradycyjnie już w tym okresie ulice Staromiejska, Dyrekcyjna i okolice „Zenitu” ożywią się dzięki jarmarkowi. Od 31 sierpnia do 5 października można będzie zagadnąć sprzedawców o to, który miód jest najlepszy na jesienne przeziębienia albo wzbogacić domowe zbiory rękodzieła. Również i dzieci znajdą coś dla siebie – tuż przy Rynku stanie bowiem prawdziwa wenecka karuzela.

W świętowanie urodzin miasta zaangażowało się także wiele instytucji i organizacji. O szczegółach tych propozycji informujemy wewnątrz wydania. ●

(mm)

Centrum światowego górnictwa

Od 1 do 4 września odbędą się Międzynarodowe Targi Górnictwa, Przemysłu Energetycznego i Hutniczego „Katowice 2009”. Tegoroczna impreza ma być rekordowa – na 20.000 m² powierzchni wystawienniczej swoją ofertę zaprezentuje około 400 firm i przedsiębiorców z 16 krajów. Targom towarzyszyć będą konferencje i sympozja, a swój udział w nich zapowiedzieli przedstawiciele Komisji Europejskiej, polskiego rządu, Międzynarodowej Agencji Energii, Światowego Kongresu Górnictwa i europejskiej nauki.

2 września, w środę, specjaliści rozmawiać będą o polityce energetycznej Polski do 2030 roku oraz o węglu jako stabilizatorze bezpieczeństwa energetycznego Polski i Unii Europejskiej.

Następnego dnia podjęty zostanie temat dywersyfikacji źródeł energii i rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Tak jak w poprzedniej edycji wystawcy mieli możliwość wzięcia udziału w konkursie „Innowacyjne Rozwiązania w Budowie Maszyn i Urządzeń Górniczych – Katowice 2009”, który rozstrzygnięty zostanie pierwszego dnia targów.

Organizatorem imprezy, wzorem poprzedniej edycji, jest Polska Technika Górnicza S.A. Patronat honorowy nad targami objęli: Wicepremier, Minister Gospodarki Waldemar Pawlak, Wojewoda Śląski Zygmunt Łukaszczyk, Marszałek Województwa Śląskiego Bogusław Śmigielski oraz Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok.

(sr)

Zeszlorzeczne targi przyciągnęły tłumy przedsiębiorców

Pierwsze koło Katowic

Na strychach czy w piwnicach wielu domów ich właściciele nierzadko odkrywają przedmioty, których historia mogłaby stanowić kanwę niejednego filmu. Zdarza się również, że niektórzy z nas, zwłaszcza ci z detektywistyczną smykałką, sami wyruszają na poszukiwania dawnych czasów zaklętych w różne formy. Innym znów razem przeszłość odnajduje nas sama...

Pełnym emocji tekstem Pana Wojciecha Mszyca chcielibyśmy zachęcić Czytelników, w których domach znaleźć można przedmioty o bogatej historii, do podzielenia się nią na łamach „Naszych Katowic”.

Katowicom przybył kolejny zabytek techniki, tym razem tzw. ruchomy – na pedałach! To jedyny (jak dotąd) znany i zachowany w oryginalnym stanie katowicki rower z przełomu lat 20. i 30. Nazywa się „Ebeco”. Tak jak firma, z której pochodzi – Fabryka Rowerów, Gramofonów i Wyróbów Metalowych „Ebeco” w Katowicach. W tym czasie rowery produkowały tu cztery inne duże zakłady: „Silesia”, „Tatra”, „Polhurt”, „Kepellner i Brat” oraz zapewne co najmniej kilka mniejszych warsztatów, ale „Ebeco” jest, przynajmniej dla niektórych, najbardziej... katowickim z katowickich rowerów. Na firmowym szyldziku-emblemacie (na tzw. główce ramy) widzimy bowiem scenkę będącą jakby dopełnieniem słynnej katowickiej litografii E.W. Knipppla, tej ze stawem hutniczym i kuźnicą bogucką. Oto dwóch kuźników, starszy i młodszy, w roboczych fartuchach, z młotami na ramieniu, podają sobie dłonie na tle stawu, nad którym wschodzi duże, promienne słońce. Pod spodem napisy: Ebeco, Katowice...

Nazwa „Ebeco” wywodzi się od pierwotnego właściciela-producenta i jest to skrótowiec od Erich Bernhardt & Company (E-Be-Co). W 1922 roku fabryka przeszła w polskie ręce, objęli ją bielszczanie: kupiec Władysław Strzałkowski i aptekarz Wilhelm Schuetzer. Notabene, akt notarialny założenia spółki sporządził 5

października 1922 roku Konstany Wolny, który wkrótce potem został pierwszym marszałkiem Sejmu Śląskiego. Współwłaścicielami firmy stali się później katowiccy przemysłowcy – Różyccy. Dodajmy, że to inż. Gustaw Różycki był też producentem jedyne katowickiego i katowickiego motocykla „Moj”, który można oglądać w istniejących do dziś zakładach przy ul. Tokarskiej 6.

Właśnie jeszcze z wcześniejszego okresu pochodzi szyldzik-emblemata roweru, z napisami: EBECO Kattowitz – Groesste Oberschles. Fahrradfabrik (największa górnośląska fabryka rowerów), czyli z pierwszej dekady XX wieku, który niżej podpisanemu udało się zdobyć dzięki znanemu z bytomskiej giełdy staroci Panu Czesiowi. „Mam coś ciekawego, katowickiego, choć nie Adlera!” – zagadnął mnie wiedząc, że poluję nie tylko na maszyny do pisania i rowery firmy Adlerwerke vorm. Heinrich Kleyer Aktiengesellschaft Frankfurt a.M., ale że szukam także choćby kawałka jakiegoś śląskiego „koła”.

To było kilka lat temu i niedługo potem trafił mi się jeszcze (także w Bytomiu) innego rodzaju rarytas – medal z tryumfującym rowerzystą na awersie i z napisem na rewersie: Pamiątka biegu 105 km o puchar wędrow. f-y „EBECO” kl. cykl. „EBECO” Katowice 1925. Tryumfowałem! Z takim już żniwem i z nadzieją, że do trzech

razy sztuka, udałem się do wyszukanej w internecie firmy „Ebeco”. Mieści się ona do dziś pod tym samym adresem, co przedwojenne „Ebeco” – w centrum Katowic przy ul. 3 Maja 34 i nie tak dawno, sięgnąwszy do korzeni, powróciła do pełnej, starej nazwy. Takiej jak na dokumentach z lat 20., które wspólnie wygrzebaliśmy, bo w obecnej firmie znaleźli się także ludzie, którzy choć prowadzą już zupełnie inną działalność to rozpoczęli także gromadzenie zabytkowych produktów spod znaku „Ebeco”. Zdobyli gramofon oraz maszynę do szycia i byli już na tropie roweru „Ebeco”, gotowi – jak słyszałem – do każdej ceny dopisać „0”, ale to mnie dopisało szczęście...

Rok temu na giełdzie w Bytomiu poznałem kolegę-poszukiwacza staroci. W gronie takich jak on i ja pochwalili się, że w krótkim odstępie czasu, na tym samym złomowisku natrafili najpierw na ramę (z dodatkami) w kiepskim stanie, ale z dobrze zachowanym napisem-kalkomanią „Ebeco” oraz pięknym firmowym szyldzikiem (kolorowa emalia na mosiądzu), a potem – oczom nie wierzył! – wypatrzył cały, kompletny, z oponami – rower „Ebeco”!

Ramę z przydatkami sprzedał więc wyszukanej także w internecie firmie „Ebeco”, ale kompletny choć dotknięty zębem czasu rower zatrzymał dla siebie, jako rarytas! Jednak po kilku

miesiącach, kiedy około Wielkanocy skurczył mu się portfel, zdecydował się „oddać” unikat w tzw. dobre, czyli moje ręce! Dość słono mnie to kosztowało, ale jestem mu wdzięczny, że to mnie właśnie, a nie innych poszukiwaczy śląskich rowerów wybrał.

Nastąpiło dziesięć dni rozmontowywania, odrzewiania, czyszczenia, a następnie składania, smarowania, pucowania i doposażania roweru w dodatki i gadzety z epoki. I oto jest! Lakier i zdobienia (czerwone i niebieskie paseczki) oraz ponad 90% części i osprzętu (m.in. firm: Perry, Pallas, Union, Bauer, Fichtel & Sachs, Continental) przetrwały ok. 80 lat! Na szczególną uwagę zasługują firmowe – „Ebeco” – szyldzik na główce ramy, kalkomania na rurze podsiódłowej oraz trójkątna torebka narzędziowa.

Ten staruszek jest w pełni „na chodzie”! Pierwszą jazdę po postawieniu „Ebeco” na koła odbyłem do miejsca, gdzie ok. 80 lat temu ten rower się narodził – do bramy i na podwórzu kamienicy przy ul. 3 Maja 34 w Katowicach, a drugie narodziny roweru ogłosiłem i pierwszej publicznej prezentacji dokonałem 16 maja br. podczas magicznej Nocy w Muzeum Historii Katowic, gdzie był żywą ilustracją prelekcji dr. Antoniego Steuera pt. „Na rowerze do Katowic”. Wtedy też sfotografował się z moim rowerem m.in. premier Jerzy Buzek, no... wiadomo dokąd zjechał!

Poza tym rower ten prezentowałem podczas majowego Langteam Maratonu w Nałęczowie, gdzie wzbudził zainteresowanie m.in. gwiazdów naszego kolarstwa: Czesława Langa, Lecha Piaseckiego, Zenona Jaskuły i Janusza Kierzkowskiego. Popedałowałem nim także na czerwcowy odpust św. Anny w Katowicach – Nikiszowcu, a wkrótce wprost z witriny Centrum Informacji Turystycznej, przy katowickim Rynku, 80-letni „Ebeco” zjedzie na trasę jubileuszowego X Rekreacyjnego Rajdu Rowerowego.

Szerokiej drogi! Do zobaczenia na ulicach i szlakach rowerowych Katowic – i nie tylko!

(Wojciech Mszyca)

• Wojciech Mszyca – kolekcjoner zabytkowych rowerów, maszyn; pasjonat historii, wieloletni dziennikarz „Dziennika Zachodniego”

Cykl poświęcony współpracy Katowic z miastami partnerskimi

Francuski bliźniak – Saint Etienne

Zastanawiając się często nad tym, co skłania władze miasta do wyboru swojego zagranicznego partnera, w przypadku miasta Saint-Etienne nie ma cienia wątpliwości – choć geograficznie jest trochę różne, to historycznie i gospodarczo ludzko podobne do Katowic.

Saint-Etienne jest miastem o starszym rodowodzie, ale tak jak Katowice powstało z małej wioski, która szybko przekształciła się w centrum przemysłu węglowego. W XIX wieku było już ośrodkiem, w którym powstały huty i kopalnie węgla kamiennego przyciągające do pracy robotników z dalszych i bliższych okolic. Brzmi znajomo, prawda?

Wiek XX przyniósł przemysłowi Saint-Etienne duże zmiany – w jego drugiej połowie zaczęto zamykać kopalnie i zakłady metalurgiczne. W 1983 roku zamknięto ostatni funkcjonujący szyb kopalniany.

Na tle historii przemysłowej Saint-Etienne i Katowic zrodził się pomysł połączenia obydwu miast umową o miastach bliźniaczych. Przyczyniły się do tego osoby związane rodzinnie z Polską – w szczególności grupa polskich emigrantów.

W roku 1991 władze Saint-Etienne zaprosiły ówczesnego Prezydenta Katowic Jerzego Śmiałka do złożenia oficjalnej wizyty w tym mieście, a już w lutym 1992 roku Mer Saint-Etienne – Francois Dubanchet zdecydował o stworzeniu Stowarzyszenia Saint-Etienne – Katowice ASEKA (Association Saint-Etienne – Katowice), którego zadaniem było ożywianie kontaktów między miastami w zakresie spójności projektów oraz działań gospodarczych i kulturalnych.

Przełomem w kontaktach, które w latach 1991 – 1994 odbywały się na zasadzie kontaktów partnerskich i wspólnie organizowanych działań takich, jak m.in. szkolenie kadr katowickich urzędników w Saint-Etienne, był rok 1994, kiedy to w czerwcu oficjalnie podpisano umowę o miastach bliźniaczych. Odbłyło się to w Katowicach w obecności Wicemera Saint-Etienne Marie Thérèse Serodon

i Prezydenta Miasta Katowic Jerzego Śmiałka. W listopadzie tego samego roku podpisano tę umowę w Saint-Etienne w sali Muzeum Górniczego.

Dzięki temu dokumentowi Katowice i Saint-Etienne zacieśniły współpracę i rozpoczęły organizację wspólnych działań na szerszą skalę – od organizacji Dni Katowic w Saint-Etienne i Dni Saint-Etienne w Katowicach po wystawy malarstwa, koncerty muzyczne i wydarzenia sportowe.

W roku 1997 za wkład w rozwijanie współpracy Saint-Etienne i Katowic ówczesnemu Merowi Saint-Etienne Michelowi Thiolierze nadano tytuł Honorowego Obywatela Katowic.

Jednym z najważniejszych wydarzeń, jakie nastąpiły w wyniku nawiązania współpracy między miastami była inauguracja działalności Domu Miasta Saint-Etienne w Katowicach. Jest to jedyna w swoim rodzaju placówka w Polsce, która powstała na bazie umowy o miastach bliźniaczych, i która dzięki przychylności władz obydwu miast wpisała się na stałe w repertuar katowickich wydarzeń gospodarczo-kulturalnych i sportowych. Nad jej działaniami czuwają zarówno działacze polonijni w Saint-Etienne, skupiający się w ASEMKA (następca ASEKI), jak i członkowie Stowarzyszenia „Dom Miasta Saint-Etienne w Katowicach”, które utworzono w 2004 roku.

Dom Miasta Saint-Etienne w Katowicach to instytucja działająca dla mieszkańców obydwu miast i propagująca polsko-francuskie kontakty w wielu dziedzinach. Odbywają się tu spotkania firm chcących nawiązać współpracę gospodarczą, prelekcje i wykłady dla młodzieży i studentów, A także wystawy malarskie i rzeźbiarskie. W roku 2006 dzięki współpracy Stowarzyszenia z Urzędem Miasta Katowice otwarto pierwszy w Katowicach teren do francuskiej gry w petanque, tzw. „bulodrom”, na którym od 2007 roku odbywają się lato Amatorskie Turnieje Gry w Kule o Puchar Prezydenta Miasta Katowice.

Warto również podkreślić stałe kontakty Stowarzyszenia z kinem studyjnym Światowid, polegające na organizacji w sali kina imprez tematycznych, np. Walentynki z Kinem Światowid czy Noc Kina Francuskiego.

Istotnym elementem polsko-francuskiej działalności Domu Miasta Saint-Etienne jest organizacja konferencji społeczno-gospodarczych z udziałem przedstawicieli Ambasady Francji w Polsce. Konferencje skierowane są nie tylko do naukowców i studentów, ale do wszystkich, którzy są zainteresowani współpracą z Francją, zwłaszcza po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej oraz otwarciu francuskiego rynku pracy.

W roku 2008, w wyniku wyborów samorządowych we Francji, Merem miasta Saint-Etienne został przedstawiciel francuskiej lewicy Maurice Vincent, a wraz z nim nastąpiły zmiany na stanowiskach Wicemarów. Kolejnym Wicemerem ds. Kontaktów Międzynarodowych jest osoba o silnych związkach rodzinnych z Polską. Jak widać, Polacy to w Saint-Etienne dość spora grupa. Być może dlatego też współpraca Saint-Etienne z Katowicami ma tak wzorowy charakter. ● (mb)

Stow. Dom miasta Saint-Étienne w Katowicach
ul. Różyckiego 14 C, 40-589 Katowice
tel. (032) 205 31 24
email: robert.pyka@maison-saint-etienne.com
www.maison-saint-etienne.com

Kolorowo jak w buddyjskiej świątyni

Miejsce, w którym zorganizowano Galerię Szyb Wilson sięga swą historią roku 1826. Znajdowała się tu kopalnia Giesche, później przemianowana na kopalnię Wieczorek. Sam Szyb, od którego wzięła się nazwa Galerii i który jest dla niej największą inspiracją, na początku nosił zupełnie inne miano, dopiero w 1935 nadano mu nazwę Szybu Wilsona na cześć Prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Obszar przemian tożsamości od zawsze jest tu czymś ruchomym i niepewnym. Przechodność jest słowem, które doskonale oddaje naturę tej przestrzeni. Swego czasu mieściła się tu jedna ze stacji zjawiskowej kolejki Balkan, co na zawsze wyznaczyło już kierunek duchowy, jaki reprezentować będzie ten teren.

Galeria, którą w 1998 roku zaczęto tworzyć w budynkach byłej cechowni, markowni i łaźni, jest trochę jak połączenie dworca z świątynią. Przetaczające się przez nią tłumy twórców nie zaburzają wcale klimatu sakralności. W murach tych, nawet pośród gwaru, możemy spotkać się z niezwykłą ciszą, choć serce tej budowli jest jak najbardziej wielkomiejskie.

W architekturze obiektu można dopatrzeć się licznych nici łączących go z robotniczym osiedlem Nikiszowiec, z niebytu powołała go bowiem ta sama finałowa wyobraźnia braci

Kreski 05-Londyn ołówek olej płotno 265x200

Zillmann, która dała także początek nikiszowieckiemu labiryntowi bloków. Kunsztownie poukładana czerwona cegła, olbrzymich rozmiarów podłużne, bajkowo zaokrąglone okna.

Gmach Galerii jest zarazem pałacem i kopalnią, klimatem przypomina też niekiedy stary, pełen zagadek strych. Oprócz wielkich sal, ma w sobie mnóstwo zakamarków, w których można się schować i kontemplować.

Tegoroczne lato upływa tu pod znakiem niezwykle intensywnych kolorów. Dopiero co skończył się II Międzynarodowy Festiwal Sztuki Naiwnej „Nikisz – For”, a już brama wjazdowa wpuszcza ogromne, kolorowe płótna i ich autora Mariana Solisza. Artysta ten, zainspirowany zawilosciami architektonicznymi miast, stworzył kilka cykli obrazów, które krążą wokół wątku naczelnego – miasta jako żywego organizmu z siecią dróg – żył. Zachwyca ono swoją różnorodnością, ale i przeraża swym podobieństwem do labiryntu. Jest tyleż samo obce, co swoje. Nie sposób w nim zapuścić korzeni, można się jedynie pośpiesznie ślizgać po jego fakturze. A faktura ta z całą pewnością nasyci estetycznie, bo każde miasto ma swoją tajemnicę: dziwne mozaiki dziwnych domów i zaułki, i lasy, i głębokie jeziora, dworce, szybkie drogi, mandaliczne okrężnice.

Obrazy, które lada moment zawisną w katowickiej Galerii Szyb Wilson, to rzeczy mówiące o wręcz dziecinny zachwycie światem wielkiego miasta: sympatia dla sieci kablowych

i przewodów, dla huku pociągów, map rozwieszonych z świętą celebracją w pędzie podróży – w celu precyzyjnego wytyczenia trasy, które to zadanie nigdy nie okaże się możliwe. Dorosły mężczyzna spojrzy na mapę swojego dzieciństwa i z ekstazą w oczach stwierdzi, że podróży rozpisać nie sposób, że wszystko dzieje się samo i układa w dalece precyzyjniejsze struktury niż można by wymyślić.

Obrazy te są owocem takiego *dorosłego* olśnienia i jakby za pomocą jego siły wprawiają widza w zachwyt, w dobry nastrój, zarażają beztroską ufnością – nie przerażają ani wzburzone fale nieprzeniknionych wód, ani ogromy kancjastrych zakrętów nowoczesnych miast. ● (Izabela Ochman)

Wernisaż wystawy odbędzie się 10 września. Ekspozycja prac potrwa do 31 października. Zapraszamy i gwarantujemy niepowtarzalne wrażenia.

Cykl przygotowany we współpracy z Muzeum Śląskim

Miasto okiem Ligęzy (VII)

Przypadające na dzień 15 sierpnia święto Wojska Polskiego, przywołuje na myśl całe bataliony żołnierzy, którzy – przedkładając wierność Ojczyźnie nad wszelkie inne wartości – bronili zagrożonego pokoju i wolności Polski, a i dziś nieraz biorą udział w misjach pokojowych w wielu punktach zapalnych poza granicami kraju.

Czerpiąc inspirację z obchodów dnia, w którym czci się pamięć poległych żołnierzy, a także spoglądając na liczne daty w historii naszego kraju upamiętniające odwagę i bohaterstwo Polaków chwytających za oręż na frontach całego świata, postanowiliśmy przedstawić w cyklu fotoreporterskim pojawienie się w październiku 1978 roku na osiedlu I. Paderewskiego - Pomnika Żołnierza Polskiego. Ten potężnych rozmiarów monument – autorstwa rzeźbiarza Bronisława Chromego oraz inż. arch. Jerzego Pilitowskiego – honoruje bowiem wszystkich, zarówno tych, których nazwiska znamy, jak i tych bezimiennych żołnierzy, którym ani za życia, ani po śmierci nie znaleziono należnego im miejsca w polskich dziejach. A najmłodsze pokolenia uczą szacunku do przeszłości i utrwała patriotyczne tradycje.

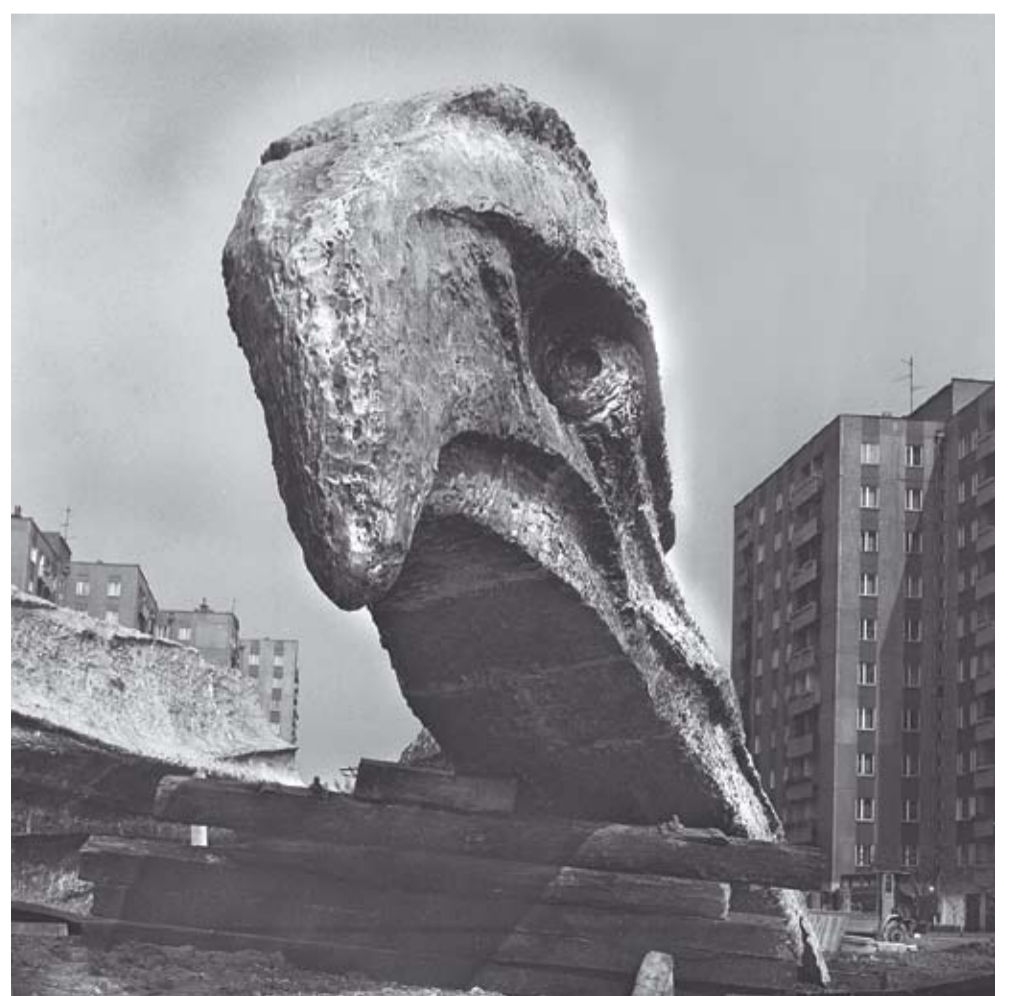
Zamieszczone obok zdjęcia, których autorem jest artysta-fotografik Józef Ligęza, członek śląskiego okręgu Związku Polskich Artystów Fotografików, ukazują nam kolejne etapy montażu pomnika. Na pierwszym z nich oglądamy robotnika oprawiającego płyty, którymi wyłożono teren wokół monumentu. Jak mówi autor fotografii, naoczny świadek wielu przeobrażeń katowickiej przestrzeni miejskiej tamtego okresu: „Prace, ze względu na napięte terminy, trwały 24 godziny na dobę. Tylko pracownicy się zmieniali.” Zaś zdjęcia poniżej ukazują nam, z jak wielkim wysiłkiem musieli się zmierzyć realizatorzy projektu przy scalaniu fragmentów pomnika w jedną całość. „Biegające wokół dzieci z niecierpliwością wypatrywały końca prac. Chciały zyskać miejsce do zabaw”, wspomina Józef Ligęza. Pomnik Żołnierza Polskiego był i po dziś dzień jest bowiem świadkiem nie tylko podniosłych uroczystości, lecz również częstym punktem spotkań dzieci organizujących sobie sannę z nasypu, na którym postawiono pomnik; w miesiącach wakacyjnych

natomiast plac stanowi doskonałe miejsce do jazdy na rowerze czy rolkach.

Przede wszystkim jednak, niegdyś, w rocznice ważnych dla Polaków wydarzeń, plac wokół pomnika gromadził tłumy katowicz

trzymających w dłoniach flagi i kwiaty, co mieszkańcom bloków sąsiadujących z placem i obserwującym ich ze swoich balkonów przypominało niemal spektakl teatralny, zwłaszcza gdy spotkania odbywały się w godzinach

pożnopopołudniowych lub wieczornych i teren oświetlano reflektorami. Dziś obchody święta Wojska Polskiego skupiają wokół pomnika zdecydowanie mniejsze grupy ludzi... (mm)

Jazzowo na jesień

Jazz i okolice to organizowany od 2002 roku przez Górnośląskie Centrum Kultury w Katowicach cykl koncertów wybitnych osobowości muzyki jazzowej i improwizowanej. Od samego początku celem organizatorów było promowanie nowych zjawisk muzycznych oraz niebanalnych, eksperymentujących twórców.

Jesienna edycja Jazz i okolice rozpocznie się już we wrześniu koncertem nowojorskiego Uri Cane & Bedrock Trio (USA) z gościnnym udziałem wokalistki Barbary Walker. W kolejnych miesiącach GCK gościć będzie m.in. Refuge Trio (USA) ze znanym z współpracy z Laurie Anderson i Meredith Monk, niezwykłym wokalistą Theo Bleckmannem, The Fonda / Stevens Group czy młodą, amerykańską wokalistką Rebekeę Martin, która już teraz uznawana jest za jedną z najciekawszych artystek we współczesnej muzyce amerykańskiej. Martin wystąpi w Katowicach w towarzystwie znakomitego gitarzysty Kurta Rosenwinkla. Publiczność Jazz i okolice będzie miała też okazję posłuchać polskich muzyków: świetne Marcin Wasilewski Trio i młody zespół wokalny Me, Myself and I. Irek Wojtczak

i Maciej Obara wezmą udział w otwartej dla publiczności lekcji mistrzowskiej, udzielanej przez muzyków z The Fonda/Stevens Group. Wszystkie koncerty odbędą się w Jazz Clubie Hipnoza.

Dodatkową atrakcją jesiennego odslony festiwalu Jazz i okolice będą, organizowane we współpracy z Kinoteatrem Rialto, pokazy filmowe „Okolice filmu”. Podczas comiesięcznych projekcji będzie można zobaczyć klasykę kina europejskiego, dokumenty i filmy muzyczne oraz porozmawiać z zaproszonymi gośćmi o muzyce i pasji.

Na zakończenie Festiwalu, w Kinoteatrze Rialto, odbędzie się projekcja kontrowersyjnego i nagradzanego za granicą filmu „Small Spaces” w reżyserii Elvina Flamingo. Ten nagrodzony na tegorocznym festiwalu filmowym w Houston dokument będzie przyczynkiem do dyskusji o polskim jazzie z udziałem muzyków, krytyków i akademików. A po dyskusji odbędzie się koncert czołówki polskich jazzmanów, którzy na ten jeden wieczór stworzą Polish Brass Ensemble. • (om)

Szczegóły na: www.jazziokolice.pl

Refuge Trio z liderem Theo Bleckmannem będzie jedną z gwiazd festiwalu

Chóry zabrzmiały na Zadolu

Zaczęło się już drugiej połowie XIX wieku, kiedy to śląskie chóry zaznaczały swoją obecność na lokalnych uroczystościach.

Od XIX wieku śląska choralistyka rosła w siłę, której nie sposób było nie zauważyć. Maria Konopnicka, autorka „Roty”, najpierw ofiarowała ją Wielkopolanom, a następnie, 26 lutego 1910 roku Ślązakom. Na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej” pisała: „(...) Pragnęłabym, aby Ślązacy nie tylko w sercu swoim powtarzali tę rotę przysięgi, ale żeby była to pieśń ich i wraz ich duszy”.

„Rota”, подарowana przez Konopnicką, jest do dziś sztandarowym utworem śpiewanym przez śląskie chóry – piotrowicki chór „Modus vivendi”, który koncertował wiosną na Podolu i ziemi lwowskiej, zaśpiewał „Rotę” na Cmentarzu Łyczakowskim, nad grobem poetki.

Śląska choralistyka jest nierozłącznie związana z walką śląskiego ludu o zachowanie rodzimej kultury, własnej mowy i pieśni.

Zadole na początku XX wieku stało się symbolem i centrum śląskiego śpiewactwa;

sąsiedztwo lasu, a więc przyrody, odległość łąstwa do pokonania z Katowic, Rudy Śląskiej, Chorzowa, Mikołowa, wreszcie możliwość wyśpiewania tego, co w duszy gra sprawiły, że tam właśnie organizowane były święta pieśni, które – jak pisze Rajmund Hanke („Śpiewacy śląscy – fotografia XX wieku”) – były niczym innym, jak manifestacjami uczuć narodowych.

Pierwszą „edycję” święta pieśni na Zadolu, 19 września 1909 roku, zorganizował Leon Poniński, dyrygent, którego zachęcił do przybycia z Wielkopolski na Śląsk Wojciech Korfanty. Pod jego batutą, 100 lat temu, zaśpiewały chóry: „Jedność” z Bytomia, „Harmonia” z Józefowca, „Lutnia” z Chorzowa, „Lutnia” z Nowej Wsi (Ruda Śl.), „Halka” z Piekarska Śląskich, „Halka” z Załęża oraz chór im. St. Moniuszki ze Świętochłowic. Natomiast chór „Harmonia” z Mikołowa zaśpiewał oddzielnie, wykonując „Powitanie słońca” A. Minchajmera. Zaśpiewało wtedy na Zadolu 300 chórystów. Była też orkiestra. Nie odnotowano, ilu było słuchaczy, ale już w 1911 roku zaśpiewało 14

chórów, a koncertu słuchało 1800 osób, w 1912 było na Zadolu 48 chórów, a słuchaczy 6.000, w 1913 roku 38 chórów słuchało 12-13.000 ludzi. Potęga!

Rok później rozpoczęła się I wojna światowa, a potem I, II i III powstanie śląskie, w których również walczyli i ginęli śląscy chórzyści; przykładem męski chór „Hejnał”, zdziesiątkowany w bojach.

19 września minie 100 lat od pierwszego chóralnego śpiewania na Zadolu. Śpiewania w mowie ojców. Niektóre chóry, które w 1909 roku zjawiły się na katowickiej leśnej polanie, działają do dziś!

Amfiteatr na Zadolu – miejsce śpiewaczych popisów, świetnie odrestaurowane, wrosło w nowe osiedla, a las, ze swoimi sprawami i tajemnicami, znów poniesie pieśni – 19 września tego roku umówiło się tu 30 chórów z całego Śląska i 5 orkiestr dętych. Na pamiątkę tamtych dni Śląski Związek Chórów i Orkiestr zaprasza wszystkich na spotkanie z pieśnią i muzyką.

19 września świętowanie rozpoczyna się o godzinie 10.00 uroczystą mszą w panewnickiej Bazylice, po nabożeństwie nastąpi przemarsz do amfiteatru na Zadolu.

Koncert rozpocznie się o godzinie 12.00

• (mrowa we współpracy z R. Hanke)

PROGRAM:

- godz. 10.00 Msza św. w intencji amatorskiego ruchu śpiewaczo-muzycznego w Bazylice Franciszkańskiej w Panewnikach; po Mszy św. przemarsz zespołów do Amfiteatru Zadole
- godz. 9.00 – 14.00 Koncerty orkiestr w południowych dzielnicach Katowic – Kostuchna, Murcki, osiedle Odrodzenia, Piotrowice, Podlesie
- godz. 12.00 – 18.00 Koncerty Chórów, Orkiestr i Zespołów w Amfiteatrze Zadole
- godz. 12.00 – 15.00 Koncerty Chórów w Domu Pomocy Społecznej w Piotrowicach

Fotokonkurs Medialny Śląsk

Ogłoszony na łamach kwietniowego wydania „Naszych Katowic” konkurs fotograficzny „Czasy Korfantego” cieszył się umiarkowanym zainteresowaniem. Jednakże osoby, które nadały swoje zdjęcia, wykazały się rzadko spotykanym dzisiaj lokalnym patriotyzmem i dobrą znajomością historii Górnego Śląska. Z tego też powodu nikt nie wyróżnił szczególnie, lecz przyznaliśmy cztery równorzędne miejsca. Nagrody w postaci pięknie wydanych albumów o Mieście otrzymują: Pan Jerzy Szymański, Pan Andrzej Klukowski, Pani Anna Czekajka oraz Pani Katarzyna Jamróz. Zwycięzcom gratulujemy! Informujemy również, iż nagrodzone zdjęcia zostaną zaprezentowane w kolejnych numerach „Naszych Katowic”.

Od 9 do 10 września Katowice będzie gościć 150 uczestników XVII Światowego Forum Mediów Polonijnych. Patronat nad wydarzeniem objął m.in. Prezydent Miasta Katowice Piotr Uszok.

Spotkanie adresowane jest do dziennikarzy polskich pracujących w zagranicznej prasie, radiu i telewizji. Forum przyczynia się do integracji polonijnych i krajowych dziennikarzy oraz zacieśniania więzi pomiędzy krajem a Polską. Jest też okazją do promocji gospodarczej, kulturalnej i turystycznej regionu.

Spotkanie w Katowicach jest częścią XVII Światowego Forum Mediów Polonijnych odbywającego się w terminie 7 – 14 września, a obejmującego swoim zasięgiem także miasta jak Tarnów (7 – 8 września), Siemianowice Śląskie (9 września),

Katowice, Żywiec i Żory (11 września), Zabrze i Bytom (12 września), Tarnowskie Góry (13 września) oraz Warszawę (14 września).

Tematem wiodącym jest „20-lecie odrodzonego Senatu RP: Bilans dokonań na rzecz budowy więzi Polaków żyjących poza krajem z Macierzą”. Temat regionalny skupi się na „Gospodarce, kulturze, turystyce Małopolski i Śląska: uwarunkowaniach, wyzwaniach, szansach rozwoju w XXI wieku” oraz działalności Henryka Sławika na Śląsku.

Podczas spotkania w Katowicach goście wezmą udział w konferencji tematycznej, spotkają się z Prezydentem Miasta w Spodku oraz zwiedzą robotnicze osiedla Nikiszowiec i Giszowiec.

Organizatorem wydarzenia jest Małopolskie Forum Współpracy z Polską oraz Klub

Niezależnych Stowarzyszeń Twórczych „Marchol” w Katowicach. • (je)

Więcej informacji na stronie www.mfwzp.pl

Pomoc dla firm

Od 22 sierpnia Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach będzie realizował zadania w zakresie dofinansowania dla przedsiębiorców w przejściowych trudnościach finansowych kosztów szkoleń, studiów podyplomowych i składek na ubezpieczenia społeczne od wypłaconych stypendiów w części należnej od pracodawcy oraz wypłaty stypendiów dla pracowników.

Szczegółowe warunki dofinansowania ze środków Funduszu Pracy kosztów szkoleń, studiów

podyplomowych i składek na ubezpieczenia społeczne oraz szczegółowe warunki finansowania stypendiów określone zostaną przez Ministra właściwego do spraw pracy w rozporządzeniu wykonawczym. Rozporządzenie będzie określało m.in. treść wniosku składanego przez przedsiębiorcę o dofinansowanie kosztów, projekt umowy zawieranej między przedsiębiorcą a starostą, rodzaj udzielonej pomocy publicznej. ● (gp)

Zgłoś problem

Urząd Miasta Katowice informuje, iż w ramach projektu „Samorząd równych szans”, prowadzonego przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego, została uruchomiona infolinia: 0 801 980 111, dostępna dla osób niepełnosprawnych, które są zainteresowane wskazaniem problemów w zakresie zadań realizowanych przez samorządy. Zakres tematyczny porad eksperckich koncentruje się na dostępności informacji, edukacji, architekturze oraz transporcie. Zapraszamy do zgłaszania wszystkich ważnych dla Państwa spraw.

Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego prowadzi od kilku lat działania, które służą zwiększeniu udziału osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia.

Z uwagi na zwiększającą się rolę samorządów w tworzeniu i realizowaniu polityki na rzecz osób niepełnosprawnych, Fundacja zaplanowała przeprowadzenie analizy szans i ograniczeń wynikających z praktyki działania samorządów na szczeblu powiatów. Fundacja chce również służyć samorządom informacją i wsparciem, pomagać w rozwiązywaniu problemów i tworzyć programy działań sprzyjających włączaniu się osób niepełnosprawnych we wszystkie dziedziny życia.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: www.samorząd-firr.pl ● (wps)

Fundusz alimentacyjny

Od 1 sierpnia w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej MOPS w Katowicach przyjmowane są wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2009/2010 rozpoczynający się 1 października 2009 roku. Natomiast od 1 września będą przyjmowane wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2009/2010, który rozpocznie się 1 listopada 2009 roku. Do wniosków należy dołączyć zaświadczenie o dochodach za 2008 rok.

W związku z nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, okres zasiłkowy dotyczący świadczeń rodzinnych, który rozpoczął się 1 września 2008 roku został przedłużony do 31 października 2009 roku. Decyzje, którymi świadczenia przyznano do 31 sierpnia 2009 roku, zostały zmienione i obejmują obecnie również okres września i października 2009 roku. W celu otrzymania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010, można było składać wnioski od stycznia b.r. W związku z tym, osoby uprawnione do zasiłku rodzinnego na wrzesień 2009, które jeszcze nie złożyły wniosku o dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2009/2010, mogą stosowny wniosek złożyć do 31 października 2009 roku. Wnioski złożone po tym terminie pozostaną bez rozpoznania. ● (gp)

Pomoc w spłacie

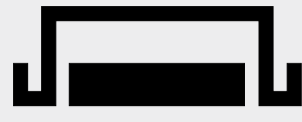
5 sierpnia tego roku weszła w życie ustawa z 19 czerwca 2009 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę. W myśl tych przepisów, pomoc jest skierowana do osób zobowiązanych do spłaty kredytu, które po 1 lipca 2008 roku utraciły pracę lub zaprzestały prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej i zarejestrowały się jako osoby bezrobotne z prawem do zasiłku dla bezrobotnych. Pomoc mogą również otrzymać małżonkowie, posiadający wspólną majątkową, nawet jeżeli pracę utracił małżonek niebędący kredytobiorcą.

Wsparcie nie przysługuje natomiast osobom, które same zrezygnowały z pracy lub zostały z niej dyscyplinarnie zwolnione, a także w przypadku, gdy kredytobiorca lub jego małżonek jest właścicielem innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, jest najemcą innego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, lub posiadają spółdzielcze lokatorskie, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, bądź domu jednorodzinnego.

Dopłata do kredytu wyniesie maksymalnie 1.200 zł miesięcznie i będzie wypłacana przez rok bezpośrednio na konto banku, który udzielił kredytu. Pomoc ustaje w sytuacji: utraty statusu bezrobotnego, zbycia przedmiotu kredytowania, wypowiedzenia umowy kredytu mieszkaniowego, podjęcia czynności egzekucyjnych z przedmiotu kredytowania lub spłaty kredytu.

Zwrot udzielonej pomocy rozpocznie się po 2 latach od zakończenia otrzymywania dopłaty. Spłata należności będzie rozłożona na 8 lat i nastąpi w równych nieoprocentowanych miesięcznych ratach.

Warunkiem uzyskania wsparcia jest złożenie w powiatowym urzędzie pracy, w terminie do 31 grudnia 2010 roku, wniosku o przyznanie pomocy państwa w spłacie kredytów mieszkaniowych oraz oświadczenia instytucji kredytującej. Druki dokumentów można pobrać ze strony internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach www.pup.katowice.pl z zakładki „Informacje”. ● (gp)

GÓRNOŚLĄSKIE
CENTRUM
KULTURY

GÓRNOŚLĄSKIE CENTRUM KULTURY

pl. Sejmu Śląskiego 2
tel. 032 609 03 22
e-mail: informacja@gck.net.pl
www.gck.org.pl

Galeria Sektor

od 1 września do 14 października
Sygnatury wojny

Wystawa upamiętnia 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Artyści transponują wydarzenia z września 1939 roku na język sztuki współczesnej, część prac jest osobistym komentarzem i studium badań artystów nad historią. Na wystawie będzie można obejrzeć streetartowe billboardy „3 Fali” sprzeciwiające się handlowi nazistowskimi gadżetami na Allegro - „Posprzątaj po naziolach”, swastyki Leszka Knaflewskiego, obiekty Tomasza Bajera krytykujące IG Farben - producenta Cyklonu B, „Kącik medyczny” Roberta Kuśmirowskiego oraz filmy Anny Orlikowskiej podejmujące temat rozkładu i śmierci. Rainer Ganahl zajmie się paktem Ribentrop-Mołotow, znanym na Zachodzie pod nazwą „Hitler-Stalin Pakt”, Jerzy Kosalka odniesie się do problemu narodowej nienawiści i ulubionych kadrów z filmu „Cztery pancerni i pies” w pracy „Nie zapomnimy!”. Bogdan Wende ujawni swój „PESEL” nawiązujący do tatuazu więźniów z Auschwitz, Janek Simon uruchomi dźwiękową instalację w jednym z katowickich kanałów, w którym usłyszeć będzie można głos dyktatora.

Otwarcie wystawy 1 września o godz. 18.00 będzie towarzyszył wykład i pokaz dokumentacji Agnieszki Kłos o kobiecej orkiestrze w Auschwitzu.

W przestrzeni publicznej Katowic będzie można obejrzeć także działania streetartowe Akademii Ruchu, graffiti „3 Fali” (godz. 20.00), a jeśli pozwolą na to warunki atmosferyczne przelot Zeppelina nad miastem.

kuratorzy: Jola Bielańska, Monika Lewandowska
koordynacja: Leszek Lewandowski

Galeria Pusta

od 6 sierpnia do 27 września
Światowidz
Krzysztof Szłapa, Łukasz Biederman, Robert Panas, Tomasz Zając

Galeria Ingram

od 9 września do 8 października
Projekt Bieguny
Mariusz Pałka/Małgorzata Niespodziewan

(8 września – wernisaż)

Projekt Bieguny to cykl wystaw planowanych na przełomie roku 2009/10 jako jedna z trzech głównych prezentacji Festiwalu ArtGrafia. Inicjatorem Festiwalu jest ASP w Katowicach, a współorganizatorami: Rondo Sztuki, BWA, GCK – Galerie Piętro Wyżej i Ingram.

Festiwal został podzielony na trzy obszary. Pierwszym jest Printart – impreza będąca katowicką odsłoną Międzynarodowego Triennale Grafiki – Kraków 2009, w ramach której zaprezentowane zostaną prace artystów z całego świata. Drugim elementem festiwalu jest wystawa Energia, która zaprezentuje projekty autorstwa mistrzów nowych mediów, jak również prace młodych grafików – studentów i dyplomatów. Trzecią inicjatywą w ramach Festiwalu jest projekt Bieguny, na który złożą się prezentacje duetów graficznych ukazujące bogactwo współczesnej grafiki polskiej.

Galeria Piętro Wyżej

od 7 sierpnia do 6 września
Człowiek i natura
Sabina Woźnica

Prace z cyklu „Człowiek i natura” powstały w latach 2005 - 2009. Wstęp wolny.

Galeria Ściana Dziecka

od 9 sierpnia do 15 października
W poszukiwaniu harmonii

II festiwal jazz i okolice

30 września
Uri Caine Bedrock Trio + special guest Barbara Walker (USA)

www.uricaine.com

Support: Me, Myself and I (Polska)
www.memyselfandi.pl
godz. 20.00, GCK/jazz club Hipnoza

bilety 60 zł

Future Artists

12, 19, 26 września
Zajęcia kierowane do dzieci w wieku od 6 - 12 lat. Młodzi twórcy podejmować będą pracę w różnych technikach plastycznych na podstawie obserwacji i własnej wyobraźni. Praca twórcza będzie mieć charakter zabawy plastycznej i wspomagać rozwój uczestników, wpływać na ich kreatywność, ekspresję i samoakceptację. Zajęcia są bezpłatne, materiały zapewniają organizatorzy. Decyduje kolejność zgłoszeń.

Prowadzenie: Ewa Kokot

Projekt objęty patronatem Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji 2009.

Muzyczna scena kameralna

Warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży
„Co to jest muzyka?”

21 września, godz. 11.00, sala 211

22 września, godz. 11.40, sala 211

prowadzenie: Magdalena Kaniowska

Warsztaty plastyczno-muzyczne dla przedszkolaków

29 września

Bajkowo, godz. 13.00, sala 211

Święte symbole – Słońce i Księżyc, godz.

16.30, sala 211

prowadzenie: Ewa Kokot i Małgorzata Kaniowska

Ośrodek Edukacji Kulturowej

Informacji o działalności OEK udziela Józef Błacha, tel. 032 609 03 02, blacha@gck.org.pl

MUZEUM ŚLĄSKIE

al. Wojciecha Korfańskiego 3
tel. 032 258 56 61 ÷ 3
e-mail: dyrekcja@muzeumslaskie.pl
www.muzeumslaskie.pl

Wystawy

od 9 września do 4 października
„Śląska Rzecz”. Pokonkursowa
wystawa współczesnego designu

Wystawa towarzyszy konkursowi „Śląska Rzecz”, który pozwala wyróżnić i promować dobrych śląskich projektantów oraz firmy, które dzięki współpracy z projektantami tworzą wyjątkowe pod względem wzornictwa produkty.

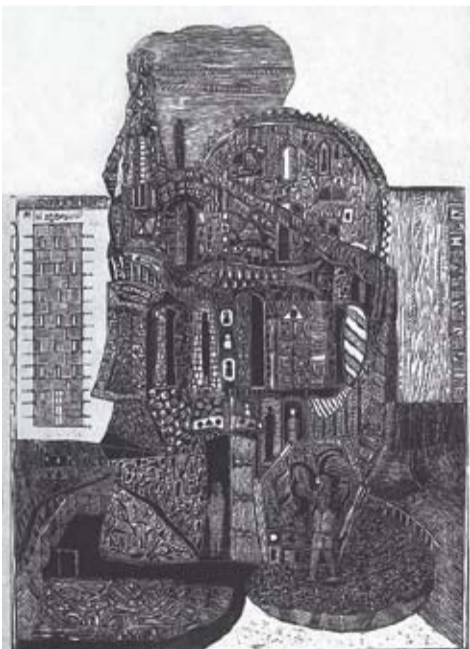
Design + produkt = Śląska Rzecz - to motto charakteryzuje zarówno konkurs, jak i pokonkursową ekspozycję wybranych i nagrodzonych projektów oraz produktów. Wskazuje, że na Śląsku istnieje wiele przedsiębiorstw, które kreują jakość i mają świadomość jak wielką rolę w tych przedsięwzięciach odgrywa design. Uświadamia, że współczesny design łączy się pomiędzy sztuką, a przedsiębiorczością, uczy jak powinniśmy patrzeć na design i postrzegać jego wartość w biznesie.

Wystawa prezentuje nagrodzone produkty czwartej już edycji konkursu. Jest prezentowana w Muzeum Śląskim w ramach współpracy ze Śląskim Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, który jest organizatorem konkursu „Śląska Rzecz” od 2005 roku. Prezentowana jest w trzech miejscach – Cieszynie, Katowicach i Łodzi w ramach „Łódź Design”. Możemy na niej zobaczyć nagrodzone przez jury najlepsze projekty produktów przemysłowych i grafiki użytkowej, m.in. sygnalizator drogowy (zwycięzca konkursu), plecak turystyczny, wózek dziecięcy, seria książek edukacyjnych, publikacje, identyfikacje wizualne różnych firm i inne. Kurator: Henrka Olszewska-Jarema

Ekspozycja prezentowana na terenie dawnej kopalni „Katowice” (budynek byłej stolarni)

Bilety: normalny 2 zł, ulgowy (dla dzieci) 1 zł

od 10 września do 25 października
Grafika Mariana Jędrzejewskiego

Najlepszy (obok Jana Nowaka) grafik nieprofesjonalny. Uczeń Stefana Suberlaka. Pochodził z Chorzowa. Nie był związany z żadną grupą plastyczną. Opisywany już przez Ligockiego w „Artystach dnia siódmego”. Miał wystawy indywidualne w muzeach w Chorzowie i Zabrze. Prace w zbiorach m.in. muzeów w Zabrze, Świętochłowicach, Bytomiu i Wrocławiu. Zmarł w 2002 roku. Prezentowane grafiki pochodzą ze zbiorów prywatnych i muzealnych. Wystawa Działu Plastyki Nieprofesjonalnej. Wystawa

objęta programem aktywnego zwiedzania. Kurator: Sonia Wilk

do 31 października
„Europejska grafika – mistrzowie warsztatu”

(Projekt przygotowany w ramach Międzynarodowego Triennale Grafiki – Kraków 2009)

Haermsenz van Rijn Rembrandt, Święty Jan i Piotr uzdrawiający kalekę, 1659, akwaforta

Muzeum Śląskie swoje zainteresowania w dziedzinie grafiki skupiło na tworzeniu kolekcji współczesnej grafiki polskiej po 1945 roku. Obecnie wśród licznie zgromadzonych zbiorów w Dziale Sztuki znajdują się także nieliczne, często pojedyncze ryciny grafików europejskich tej miary jak Albrecht Dürer, Rembrandt van Rijn czy Giovanni Battista Piranesi. Zostały pozyskane u progu działalności muzeum jako wybrane przykłady, charakterystyczne dla danego kraju, szkoły. Wśród nich znajdują się pojedyncze „perelki”, które warto zobaczyć. Taką możliwość stwarza ta wystawa, którą prezentujemy w ramach współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Triennale Grafiki w Krakowie. Jak wskazuje tytuł ekspozycji „Mistrzowie warsztatu”, pokazujemy ryciny pod kątem warsztatu grafika. Akcentując rangę warsztatu graficznego dawnych mistrzów rylca, dołączyliśmy do tej prezentacji kilkadziesiąt prac współczesnych grafików polskich z własnych zbiorów. O wyborze rycin zdecydowało stosowanie przez artystów dawnych technik grafiki warsztatowej, które obecnie często bywają wypierane przez inne formy grafiki cyfrowej. Ich wierność dawnym technikom, wirtuozeria warsztatu, precyzja linii pozwala na zestawienie z dawnymi mistrzami rylca. Kuratorzy: Katarzyna Jarmuł, Henryka Olszewska-Jarema.

do 8 listopada
Maj – sierpień 1939. Ostatnie
miesiące pokoju na Górnym Śląsku

Wystawa została przygotowana z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej, która przybliży atmosferę ostatnich miesięcy sprzed 1 września 1939 roku.

Poznaj fakty, zobacz nieznanne filmy i dokumenty!

Ta interdyscyplinarna ekspozycja ukazuje życie codzienne Górnoszlązaków zamieszkałych po obu stronach granicy polsko-niemieckiej. Zobaczymy m.in. rekonstrukcję kawiarni z tamtych lat. Posłuchamy także oryginalnych płyt z muzyką z epoki. Po „wypiciu kawy”, możemy pójść na „zakupy” ulicą handlową pomiędzy witrynami sklepów z galanterią skórzaną oraz odzieżą. Jednymi z ciekawszych eksponatów są także: oryginalny słup graniczny z granicy polsko-niemieckiej (powiat rybnicko-raciborski), budżet miasta Gleiwitz, dzisiejszych Gliwic przygotowany na rok 1939, a także częściowo odręcznie spisane dokumenty budżetu miasta Beuthen, czyli dzisiejszego Bytomia (1939 rok). Prawdziwym rarytasem jest rzadko spotykane

czasopismo uczniowskie, wydane przez polskie gimnazjum w Bytomiu – ostatni numer z maja 1939 roku. O nadchodzącej wojnie przypominają z kolei donosy do Gestapo na działaczy polskich na Śląsku Opolskim. Na ich podstawie sporządzano wykazy aresztowań, których największa fala przeszła w lipcu i sierpniu 1939 roku.

Atmosferę tamtych miesięcy przywołają także filmy dokumentalne emitowane na wystawie: pierwszy przedstawiający ostatnie dni przed wybuchem wojny w Europie oraz atak na Polskę, drugi – niemiecką fabrykę zbrojeniową realizującą zamówienia dla armii. Usłyszymy także nagranie przemówienia polskiego ministra spraw zagranicznych płk. Józefa Becka z 1939 roku, będące odpowiedzią Polski na żądania Hitlera dotyczące Gdańska i korytarza. Kurator: dr Małgorzata Kaganiec.

Codziennie na ekspozycji projekcja filmu „Ptaki Ptakom” w reżyserii Pawła Komorowskiego, według powieści Wilhelma Szewczyka (godz. 10.00, 11.30, 13.00, 15.00)

W soboty 5 zł normalny, 2,5 zł ulgowy, w pozostałe dni: 9 zł normalny, 4,5 zł ulgowy

Wydarzenia

Europejskie Dni Dziedzictwa

W dniach 12-13 oraz 19-20 września już po raz 17. odbędą się w Polsce obchody Europejskich Dni Dziedzictwa. Ich celem jest promocja narodowego i regionalnego dziedzictwa kultury jako źródła kultury europejskiej. W tym roku świętować będziemy pod hasłem „Zabytkom na odsiecz! Szlakiem grodów, zamków i twierdz”.

W 2009 roku Muzeum Śląskie w Katowicach przyłączy się do EDD po raz drugi.

W programie m.in.:

- **od 12 września** – udostępnienie na przedpolu muzeum przy al. W. Korfańskiego 3 wystawy „Śląskie pałace i ich właściciele”, przypominającej architekturę i często nieistniejące już dziś wnętrza śląskich rezydencji z przełomu XIX i XX wieku. Na prezentowanych archiwalnych fotografiach i pocztówkach odnajdziemy m.in. znany pałac myśliwski w Promnicach oraz słynny „Mały Wersal” w Świerklańcu z lat 1870-1873.
- **18 września** – otwarcie po modernizacji „Galerii Malarstwa Polskiego 1800-1945”, stałej ekspozycji Muzeum Śląskiego, jednej z czołowych w kraju kolekcji malarstwa polskiego. 19 i 20 września „Galerię...” będzie można zwiedzić bezpłatnie.
- **II połowa września** – spotkanie promocyjne poświęcone publikacji prof. Janusza Spyry

Galeria w oknie – Jerzy Duda Gracz, Obraz 2046, Poetyka wsi Załęcze, 1997

„Żydowskie gminy wyznaniowe na Śląsku Austriackim (1742-1918)”

- **Archiwalne fotografie z widokami europejskich miast** z początku XX wieku pojawią z okazji Europejskich Dni Dziedzictwa, w naszym fotoplastykonie.

- **W sobotę i niedzielę 19 i 20 września** zapraszamy także do Centrum Scenografii Polskiej, Oddziału Muzeum Śląskiego (pl. Sejmu Śląskiego 2), gdzie zobaczymy wystawę Teatru Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach”, zatytułowaną „Spotkania z lalką”.

cena biletu obejmująca udział w lekcji teatralnej 6 zł

wrzesień – październik

Górnoszląskie Dni Dziedzictwa Kulturowego

Moszna pałac od strony tarasu, pocztówka z 1910 roku, wł. MS

Projekt, który odbiega od formuły EHD (European Heritage Days) eksploruje zasoby dziedzictwa materialnego i niematerialnego naszego regionu. W kilkunastu miastach można uczestniczyć w licznych wystawach, wykładach, pokazach i koncertach, zwiedzając obiekty udostępnione podczas Dni. Organizatorem imprezy jest Młodzież Górnoszląska, Muzeum Śląskie w Katowicach będzie uczestniczyć w projekcie po raz drugi.

Wykład

8 września

Wykład Jana F. Lewandowskiego „Śląsk wrzesień w kinie polskim i niemieckim”, godz. 17.00

Wstęp wolny

MUZEUM HISTORII KATOWIC

ul. ks. J. Szafranka 9
tel. 032 256 18 10
e-mail: mhk@mhk.katowice.pl
www.mhk.katowice.pl

We wrześniu

Wrzesień jest miesiącem szczególnie ważnym tak dla mieszkańców, jak i historii miasta Katowice, gdyż to właśnie wtedy (dokładnie 11 września) dokonano ważnego przełomu, jakim było przekształcenie wsi w miasto. Najważniejszymi inspiratorami tej, jak i wielu innych, ważnych przemian w tamtym czasie, byli ci, których zwykliśmy nazywać (z racji ich zasług) ojcami miasta. A byli to: naczelny dyrektor dóbr Tiele-Wincklera – Friedrich Wilhelm Grundmann oraz Richard Holtze – doktor medycyny, długoletni przewodniczący Rady Miejskiej Katowic.

W roku bieżącym obchodzimy już sto czterdziestą czwartą rocznicę nadania praw miejskich Katowicom i w związku z tym właśnie wydarzeniem – narodzin miasta, już po raz dziewiąty, odbędzie się wrześniowe spotkanie naukowe. Z całą pewnością można więc już mówić o tradycji dorocznych konferencji, których uczestnicy dzielą się rezultatami swoich badań nad minioną rzeczywistością.

Tematem, którym tym razem zajmą się historycy katowickiego Muzeum oraz członkowie Polskiej Akademii Nauk, są "Tradycje i dziedzictwo górnicze na obszarze Katowic z perspektywy XXI wieku". Podjęta problematyka jest znakomitą okazją, by dostrzec bogactwo wielorakich form tradycji górniczych oraz by docenić wkład tegoż dziedzictwa w całokształt kultury Górnego Śląska. *(kh)*

IX Katowicka Konferencja Naukowa „Tradycje i dziedzictwo górnicze na obszarze Katowic z perspektywy XXI wieku”

9 września

sala Parnassos Biblioteki Śląskiej

Program:

- 9.30 – 9.50 Otwarcie konferencji
- 9.50 – 10.10 prof. dr hab. Ewa Chojecka: Katowice – miejsce wielorakich form pamięci górniczego dziedzictwa
- 10.10 – 10.30 prof. dr hab. Dorota Simonides: Dziedzictwo kulturowe górniczego stanu
- 10.30 Dyskusja panelowa: Antoni Barciak, Jerzy Forajter, Tadeusz Kijonka, Jan Malicki, Jacek Owczarek, Jadwiga Lipońska-Sajdak, Krystyna Siejna, Piotr Uszok.

„Dzieje górnictwa węglowego w rejonie Katowic”

Program:

- 13.30 – 13.50 prof. dr hab. Marek Cetwiński: Tradycje górnicze w historiografii polskiej
- 13.50 – 14.10 dr Zdzisław Jedynak: Początki górnictwa węglowego w części obecnych Katowic wchodzącej w skład pszczyńskiego państwa stanowego (do połowy XIX wieku)
- 14.10 – 14.30 dr Lech Szaraniec: Górnictwo węglowe w rejonie Janowa, Rożdżenia i Szopieniec
- 14.30 – 14.50 prof. PhDr. Zdeněk Jirašek: Sovetské vlivy v uhelnem hornictví Slezska na přelomu 40. a 50. let 20. století.
- 14.50 – 15.10 dr Kazimierz Miroszewski: Pracownicy przymusowi w katowickich kopalniach w latach 1945–1949
- 15.10 – 15.30 Przerwa
- 15.30 – 15.50 mgr Joanna Tofilska: Życie codzienne w kolonii górniczej Gieschewald w latach 1908–1924
- 15.50 – 16.10 mgr Michał Cieślak: Wpływ kopalni „Boże Dary” na rozwój Kostuchny

w latach 1967–1975

- 16.10 – 16.30 prof. dr hab. Zygmunt Woźniczka: Podważanie tradycji górniczych na Górnym Śląsku po zakończeniu II wojny światowej
- 16.30 – 16.50 mgr Monika Bortlik-Dźwierzyńska: Ochrona przemysłu górniczego przez WUBP Katowice w latach 1945–1956.
- 16.50 – 17.10 Przerwa
- 17.10 – 17.30 dr Grzegorz Bębniak: Ernst Ebbinghaus – od górnika do freikorzysty
- 17.30 – 17.50 dr hab. Stefan Gierlotka: Lampy osobiste w górnictwie i ich historia
- 17.50 – 18.10 mgr Przemysław Noparlić, mgr Anna Latko: Kamienie graniczne pól górniczych na terenach współczesnych Katowic
- 18.10 – 18.30 dr Iwona Pietrzyk: Motywy górnicze w inskrypcjach katowickich
- 18.30 Dyskusja

10 września

„Górnice tradycje w Katowicach”

Program:

- 9.00 – 9.20 dr Tomasz Nawrocki: Murcki jako społeczność górnicza.
- 9.20 – 9.40 dr Marian Grzegorz Gerlich: Mitologizacja górnictwa i subkultury górniczej. Analiza dyskursu potocznego przełomu XX i XXI wieku.
- 9.40 – 10.00 dr Halina Gerlich: „O powinnościach niewiasty ...”, czyli wizerunek kobiety w kulturze obyczajowej środowisk górniczych.
- 10.00 – 10.20 dr Magdalena Sztandara: Zarejestrowana codzienność. Fotografie rodzin górniczych z XX wieku
- 10.20 – 10.40 dr Zenon Szmidtko: Małżeństwo górnicze – Aleksander Ciszewski i Kamila ze Skoczylasów
- 10.40 – 11.00 Przerwa
- 11.00 – 11.20 prof. dr hab. Aldona Skudrzyk: Wspólnota śmiechu – tradycja w dowcipie Śląskim
- 11.20 – 11.40 prof. dr hab. Krystyna Turek: Tematyka śląskich pieśni górniczych
- 11.40 – 12.00 dr Danuta Krzyżyk: Językowy obraz górnika w tekstach piosenek śląskich
- 12.00 – 12.20 mgr Andrzej Wójcik: Katowickie środowisko górnicze w stulecie zorganizowanego ruchu muzycznego na Śląsku.
- 12.20 Dyskusja
- 13.00 – 14.30 Przerwa

„Tematy górnicze w sztuce”

Program:

- 14.30 – 14.50 dr hab. Irma Kozina: Górnik i przemysłowiec w sztuce Katowic XIX i XX wieku
- 14.50 – 15.10 dr hab. Barbara Szczypka-Gwiazda: „Górnicy stan niech żyje nam”. Uwagi o grafice propagandowej lat 70. XX wieku
- 15.10 – 15.30 dr Aneta Borowik: Motywy górnicze w sztukach plastycznych XX wieku
- 15.30 – 15.50 mgr Beata Piecha van Schagen: Ołtarze świętej Barbary jako wyznaczniki świętości miejsca i czasu w przestrzeni kopalnianych cechowni
- 15.50 – 16.10 Przerwa
- 16.10 – 16.30 dr Dorota Światała-Trybek: Tradycje i współczesne wierzenia przepowiadające tragedie w kopalniach
- 16.30 – 16.50 dr Jan Lewandowski: Temat górniczy w polskim filmie fabularnym
- 16.50 – 17.10 dr Antoni Steuer: Górnicze kluby i koła sportowe w Katowicach w latach 1945–1989
- 17.10 Dyskusja i zakończenie konferencji

Galeria Sztuki Współczesnej
BWA w Katowicach

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BWA

al. Wojciecha Korfantego 6,
tel/fax 032 259 90 40, 259 93 24
e-mail: galeria@bwa.katowice.pl
www.bwa.katowice.pl

We wrześniu

od 31 lipca do 12 września

Labirynt pamięci.

Oblicza zła 1939-2009

Finisaż z udziałem artystów – 11 września

Wystawa prezentowana będzie w czasie szczególnie nacechowanym symbolicznie. 70. rocznica wybuchu II wojny światowej sprawia, że na nowo podjęte zostaną dyskusje o obecności w pamięci zbiorowej traumy wojny, przemocy, ludobójstwa. Jednocześnie ostatnie dziesięciolecie z całą mocą uświadomiło nowe zagrożenia, jakie przynosi przemoc. Dlatego też nie przypadkiem finisaż wystawy odbędzie się 11 września, w rocznicę terrorystycznego ataku na wieżę World Trade Center w Nowym Yorku.

W Katowicach zaprezentowane zostaną prace najwybitniejszych artystów videoartu na świecie.

Harun Farocki - Between two wars

W tym gronie są: Sophie Calle, Chris Doyle, Antonio Muntadas, Nam June Paik, Zbigniew Rybczyński, Bill Viola czy Stephen Balist, współtwórca legendarnego nowojorskiego Squat Theatre. Polskich artystów reprezentować będą (obok Rybczyńskiego) Mirosław Bałka i Artur Żmijewski. Przypomniana zostanie ponadto głośna „Europa 2” Franciszki i Stefana Themersonów.

Rozważania artystów o wojnie nie mają ambicji mnożenia przypisów do dziejów powszechnych. W podróży w czasie (od I wojny światowej po wydarzenia współczesne) i przestrzeni (Europa, Bliski Wschód, Chile, USA, Chiny, Korea, Wietnam) postawione zostaną najważniejsze pytania. Pytania o to, jak wojna i terror wpłynęły na systemy wartości, jak człowieczeństwo – wrzucone do labiryntu pamięci – ma odbudować swą tożsamość i nieustannie zagrożony sens.

Wybrana metoda prezentacji wychodzi naprzeciw wrażliwości współczesnego odbiorcy z różnych pokoleń, pozwalając nawiązać dialog również z publicznością spoza kręgu odbiorców sztuki współczesnej. Dzięki symultanicznej prezentacji będzie możliwe stworzenie pokazu wielowarstwowego, a jednocześnie podporządkowanego wyrażonej obrazowej i dramaturgicznej dominancie.

Zabiegi na pamięci przeprowadzane są za pośrednictwem video, które sprzyja szybkiej i subiektywnej dokumentacji.

Sposoby zapominania i wybiórczość powtarzania staje się punktem wyjścia dla eksperymentów mających miejsce na kilku poziomach, m.in. demaskacji medium i procesów przypominania osadzonych na politycznym tle. W większości prezentowanych na wystawie filmów przepisywanie historii staje się punktem wyjścia dla indywidualnych opowieści przechodzących od dat i faktów w wymiar uniwersalny. W innych jest związane z pojęciem postpamięci, czyli doświadczeniami osób wzrastających w cieniu opowieści o wydarzeniach, których nie mogły bezpośrednio doświadczyć, których wspomnienia musiały ustąpić

pod naporem historii poprzednich pokoleń.

Zbrane video-arty z różnych kręgów kulturowych tworzą chaotyczną wieżę Babel, w której wspomnienia nakładają się na siebie, uzupełniają albo wykluczają. Każdy z zaproszonych artystów odpowiada na własnych zasadach, w naturalnym geście sięgając po kamerę stanowiącą przedłużenie indywidualnego sposobu widzenia. Tym sposobem pamięć zostaje przywłaszczona przez kolejnych narratorów. Paradoksalnie większość tych wysiłków jest podejmowana w trosce o zapominanie, stanowiące nie alternatywę, ale składnik pamiętania, który zezwala przeszłości na odejście.

od 17 września do 8 listopada

7 Triennale Grafiki Polskiej, Katowice 2009

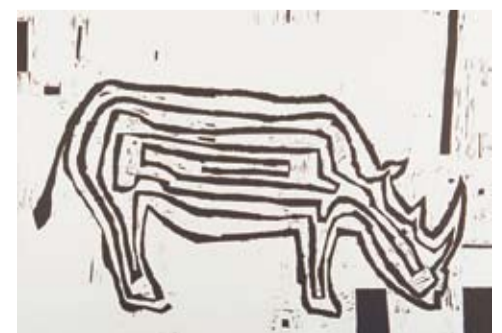
(wernisaż 17 września, godz. 19.00)

Teodor Durski - Tanatos

Kolejna edycja ogólnopolskiej wystawy o charakterze konkursowym, prezentuje najciekawsze prace wybitnych polskich artystów grafików powstałe w ciągu ostatnich trzech lat, tworzy najpełniejszy i najbardziej aktualny obraz tej dziedziny w naszym kraju. Triennale Grafiki Polskiej jest od lat największym spotkaniem artystów zajmujących się tą dyscypliną sztuki, jak też wystawą promującą polską sztukę na świecie. Prezentowane na katowickiej wystawie prace w ramach Triennale Grafiki Polskiej pokazują, na przykładzie polskich artystów, rezerwuari możliwości i status quo tej dyscypliny. Siłą rzeczy ujawnia się w nich całe „archeologiczne” nawarstwienie oraz socjologiczne i estetyczne konteksty współczesnej grafiki. Panującą w sztuce wielość kierunków od tendencji minimalistycznych, poprzez zainteresowania sztuką skupioną na problematyce społecznej, do różnorodnych trawestacji pop-artu, widoczna jest także w grafice. Wystawa w każdej swojej edycji prezentowała najważniejsze zjawiska i zachodzące aktualnie zmiany na arenie sztuki światowej. W tym roku organizatorzy zapowiadają, że wystawa będzie oparta o problem gwałtownego rozwoju technologii cyfrowych we współczesnej grafice. To zderzenie, które obserwujemy od kilku lat, wejdzie w fazę starcia dwu światów opartych na odmiennym sposobie budowania i ekspresji obrazu.

Wystawa jest jedną z głównych wystaw towarzyszących w programie Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie.

Sebastian Kubica

RONDO SZTUKI

Rondo im. Jerzego Ziętka 1
tel. 0 664 127 432, 032 720 11 32
email: promocja.rondosztuki@gmail.com
www.rondosztuki.pl

CENTRUM SZTUKI FILMOWEJ

ul. Sokolska 66
tel. 032 258 05 08 (program),
e-mail: kasa@csf.katowice.pl
www.csf.katowice.pl

We wrześniu

od 17 września do 16 października
ArsGrafia Festiwal
Międzynarodowe Triennale Grafiki

PRINTART Kraków – Katowice 2009
Wernisaż: 17 września, godz. 17.00

Idea PrintArt Katowice, w ramach Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, powstała w 2007 roku, początkowo jako Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie BIS odbywające się w katowickim Rondzie Sztuki.

Formuła imprezy zakłada konkurs związany z nakładaniem się działań intermedialnych na obszar grafiki drukowanej, przenikającej przez wszystkie współczesne tendencje w sztuce, zwracając szczególnie uwagę na to, co nowatorskie w tym medium. Konkurs PrintArt Katowice organizowany przez Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie i Akademię Sztuk Pięknych w Katowicach będzie od 2009 roku przeprowadzany w odstępach trzyletnich. PrintArt Katowice, poza organizacją cyklicznej imprezy konkursowej, prowadzi działania zmierzające do upowszechniania wiedzy o współczesnej grafice i współorganizuje szereg okazjonalnych wystaw w ramach Festiwalu ArsGrafia.

W obliczu popularności sztuki papieru i swistego renesansu technik graficznych tak w świecie, jak i w kraju, w ostatnich latach powołano imprezę PrintArt Katowice, która jest jedną z pięciu równoległych imprez obok głównego Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, Triennale w Wiedniu i Triennale w Oldenburgu, Międzynarodowego Festiwalu Grafiki Współczesnej w Cuenca. Każde z pięciu miast zachowuje status indywidualnego organizatora pokazu grafiki, z własnym niezależnym jury, oceniającym prace nadesłane na krakowski konkurs. Wspólnie natomiast organizatorzy pięciu przeglądów tworzyć będą wielkie spektakle prezentujące współczesną grafikę w Polsce: w Krakowie i Katowicach w 2009 roku, Austrii i Niemczech w 2010 roku, w Hiszpanii w 2013 roku.

Na konkurs PrintArt Katowice 2009 napłynęło 4158 prac od 1230 artystów.

Do wystawy międzynarodowe jury wybrało 120

prac 70 artystów.
Kurator: Dariusz Gajewski

Wystawie w Rondzie Sztuki towarzyszyć będzie sympozjum na temat grafiki współczesnej **„Bieguny w grafice”**, które odbędzie się 16 października. Poprowadzi je Mieczysław Juda.

wstęp wolny

od 25 września do 15 października
Katowickie neony - wystawa
fotografii (Galeria +)

Wernisaż: 25 września, godz. 18.00

foto: archiwum Rondo Sztuki

„Pójdziemy sobie spacerkiem do Ronda, wśród neonów i gwiazd, nasze miasto nocą wygląda pięknie jak żadne z miast” – śpiewał przed laty Jerzy Połomski.

Katowice, nazywane w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych „miastem tysiąca neonów”, nocą rozbłyskiwały feerią kolorów i barw, subtelnie powyginane jarzeniówki zamieniały ulice śródmieścia niemal w bajkowy świat.

Dlatego z wielką przyjemnością Stowarzyszenie Moje Miasto z Katowic oraz Galeria Rondo Sztuki zapraszają na wystawę fotografii katowickich neonów.

wstęp wolny

We wrześniu

10 września
100 lat filmu polskiego. 1908 – 2008

Wystawa przedstawia w porządku chronologicznym wybrane, najważniejsze filmy z lat 1908 – 2008. To krótka historia filmu polskiego opowiedziana za pomocą fotosów, fragmentów recenzji, dialogów z filmów, komentarzy, godz. 19.00, Galeria „Przed seansem” w holu kina

wstęp wolny

Projekcja pierwszych zachowanych polskich filmów z towarzyszeniem muzyki na żywo:

Pruska kultura (Polska 1908, 8 min.)

Antosza zgubił gorset (reż. E. Puchalski, Rosja 1916, 15 min.)

Mogila nieznanego żołnierza (reż. R. Ordyński, Polska 1927, 77 min.), godz. 20.00

bilety na projekcję 8 zł

11 września
Premiera filmu „Avunculus” (reż. A. Żebrowska, Polska 2009, 22 min.)

„Avunculus” Alicji Żebrowskiej to film zakorzeniony w historii (tragiczne wydarzenia grudnia 1981 roku w kopalni „Wujek”). Jednocześnie Żebrowska stworzyła obraz niezwykle poetycki. Spoiwem wszystkich epizodów jest liczba dziewięć. Producentem filmu jest Instytucja Kultury Ars Cameralis, koproducentem Instytucja Filmowa „Silesia Film”, godz. 19.00

bilety 8 zł

od 18 do 23 września
Wielcy Nieobecni: Bogumił Kobiela
(1931-1969)

W tym roku przypada 40. rocznica śmierci nietuzinkowego artysty, wybitnego aktora komediowego. Urodził się 31 maja 1931 roku w Katowicach; zmarł tragicznie 10 lipca 1969 roku w Gdańsku. Aktor znacznie częściej pojawiał się w epizodach (chociażby „Eroica” Andrzeja Munka), filmach dokumentalnych (słynny „Kobiela na plaży”) niż na dużym ekranie, niemniej każde jego pojawienie się było aktorską wirtuozerią. Jego najważniejszą rolą, którą zdążył zagrać, była kreacja w „Zezowatym szczęściu” Andrzeja Munka, gdzie wcielił się w postać antybohatera. Pozostałe, główne role, które przyszło mu zagrać, pojawiły się jedynie trzykrotnie: dziennikarza w komedii kryminalnej „Kryptonim Nektar” (1963), lekarza w komedii „Człowiek z M-3” (1968) – oba filmy w reż. Leona Jeannota, oraz rajdowca w telewizyjnym filmie według prozy Stanisława Lema „Przekładaniec” w reż. Andrzeja Wajdy (1968). Dużą rolę Wartburga zagrał w filmie Jerzego Skolimowskiego „Ręce do góry” (1967 - film wszedł na ekrany 14 lat później). Od 18 do 23 września zapraszamy do Centrum Sztuki Filmowej na filmowe spotkanie z Bogumiłem Kobielą, które otworzy brat artysty – Marek Kobiela. Przeglądowi towarzyszyć będzie wystawa poświęcona sylwetce aktora, którą będzie można oglądać w kawiarence CSF do 17 października.

Program:

- 18 września, godz. 18.00 – **Wernisaż wystawy poświęconej Bogumiłowi Kobieli** ze słowem wstępnym brata artysty – Marka Kobieli, oraz projekcja filmów:
- **Kobiela na plaży** (reż. A. Kondratiuk, 1963 r., 32 min.), **Przekładaniec** (reż. A. Wajda, 1968 r., 35 min.), **Kulig** (reż. S. Kokesz, 1968 r., 28 min.).

- 19 września, godz. 18.00 – **Bobek, czyli 11 wcieleń Bogumiła Kobieli** (reż. G. Lasota, 1988 r., 78 min.)
- 20 września, godz. 18.00. **Bogumił Kobiela, czyli rodzinna podróż z Katowic do Tenczynka, w której udział biorą bliscy Bobka** (reż. W. Sarnowicz, 2005 r., 45 min.)
- 21 września, godz. 18.00. **Zezowate szczęście** (reż. A. Munk, 1960 r., 107 min.)
- 22 września, godz. 18.00. **Kryptonim nektar** (reż. L. Jeannot, 1963 r., 91 min.)

• 23 września, godz. 18.00. **Ręce do góry** (reż. J. Skolimowski, 1967 r., 76 min.)

bilety 8 zł, karnety 20 zł

24 września
Klub Filmowy „Silesia”: Premiera filmu „Nie wszystko mi wojna zabrała” (reż. J. Kłęk, 2009, 55 min.)

Najnowsza produkcja bojszowsko-pszczyńskiego filmowca Józefa Kłęka to opowieść o tragicznych losach mieszkańców Śląska, wcielanych przymusowo do Wehrmachtu. Scenariusz został zainspirowany m.in. książką śląskiego pisarza Alojzego Łyski pt. „To byli nasi ojcowie”, godz. 18.00

bilety: 8 zł

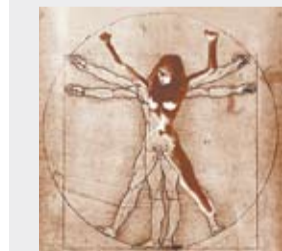
Józef Kłęk (ur. 13 kwietnia 1950 r. w Bojszowach) śląski filmowiec-amator z Pszczyzny, jest autorem ponad 80 filmów o tematyce m.in. westernowej i historycznej. Na planie pełni wszelkie możliwe funkcje – od reżysera, przez charakteryzatora, po aktora i scenografa. Jest laureatem wielu nagród.

26 września

Future Shorts Extra 3: Summer Driftin’

Przed nami trzecia odsłona Future Shorts Extra Summer Driftin’, skupiająca się na zjawisku multikulturowości. W przygotowanym przez nas zestawie filmów krótkometrażowych, niczym w rozżarzonej tyglu mieszają się języki i narody. Zabierzemy was na taneczny spacer ulicami Hollywood w teledysku grupy The Presets oraz oscarową przejażdżkę tramwajem w „Schwarzfahrer” Pepe Danquarta. Pokażemy razem z Marcelem Sawickim, na czym polega samotność japońskiego kucharza w sercu Los Angeles. Kolejne punkty programu obejmą wizytę u posiadacza największej kolekcji płytowej w „The Archive” (reż. Sean Dunne) oraz spotkanie ze złowieszczą uśmiechniętym Zaczarowanym Ołówkiem, który potrafi sprawić, że marzenia stają się rzeczywistością. Czasem jednak marzenie zamienia się w koszmar, o czym przekona was „Pencil Face” Christiana Simmonsa. Zobaczycie również, jak wirtualna rzeczywistość skracza dystans między Rumunią a USA w filmie Constantina Popescu „The Yellow Smiley Face”. Na zakończenie zaś wsłuchacie się w wielogłos mieszkańców miasta możliwości – Nowego Jorku. godz. 18.00

bilety: 10 zł norm, 7 zł ulg.

STOWARZYSZENIE TEATRALNE A PART

ul. Barlickiego 15b/4
tel/faks 032 250 39 04
e-mail: marcinherich@wp.pl
www.apart.art.pl

We wrześniu

Faust w plenerze

Faust jest trzecią częścią plenerowego Tryptyku Egzystencjalnego, kolejnym, po „Feminie” i „El Nino” autorskim widowiskiem Teatru A PART dotyczącym kwestii kruchości, trudu i tajemnic ludzkiej egzystencji w kontekście towarzyszących jej popędów i emocji. Przedstawienie jest osnute na kanwie mitu faustycznego, w żadnym razie nie jest jednak adaptacją znanych literackich pierwowzorów. Historia faustyczna oraz alchemiczny sztafaż są tu pretekstem

do kreowania teatralnych obrazów dotyczących dwoistości natury ludzkiej, rozpostartej między młodość i starość, potrzeby ciała i ducha, seksualne siły i pęd ku śmierci, potrzebę poznania i zagubienie, intelekt i emocje. Na poziomie opowieści to historia o kobiecie i zadurzonym w niej mężczyźnie, zaplątanym w obsesyjną spiralę uczuć. Świat, w którym rozgrywa się spektakl to emocjonalny sabat, odbywający się w głowie bohatera. Podobnie jak w poprzednich przedstawieniach plenerowych teatru opowiadana w „Fauście” historia to w istocie mroczny egzystencjalny melodramat.

ŚWIATOWID

ul. 3 Maja 7
tel. 032 258 74 32
e-mail: kino@swiatowid.katowice.pl
www.swiatowid.katowice.pl

We wrześniu

od 4 września

Pierwszy krzyk (prod. Francja, reż. G. de Maistre)
Narodziny dziecka w skali całej planety pokazane na wielkim ekranie. W ciągu 24 godzin na całej ziemi losy kilku bohaterów przecinają się w tej wyjątkowej, a zarazem wspólnej dla nich chwili – kiedy dziecko przychodzi na świat.

od 11 września

Ostatnia akcja (prod. Polska, reż. M. Rogalski, wyk.: Jan Machulski, Antoni Pawlicki, Marian Kociniak, Piotr Fronczewski)
godz. 20.30 – **Uroczysta premiera** oraz spotkanie z Antonim Pawlickim; przed projekcją – „Wspomnienie o Janie Machulskim”

Czy uczucie do jaja wartego 18 milionów dolarów może doprowadzić ganga mecenasa Szaro za kraty? Kim tajemnicza pułkownik Dowgird steruje z tylnego siedzenia? Jak rozbić układ? O tym wie Małolat, który w obronie zastraszonej przez gangsterów rodziny, organizuje grupę wsparcia. Teraz muszą zastawić pułapkę i Szaro zrobić... na szaro. Z jajem.

od 18 września

Zniknięcie (prod. Niemcy, Dania, Norwegia, reż. E. Poppe)
Jan Thomas wychodzi z więzienia po 8 latach odsiadki. Znalazł się tam, ponieważ został oskarżony o zamordowanie 4-letniego chłopca. Teraz wraca na łono społeczeństwa i pojawia się jego wersja zdarzenia.

od 25 września

Przerwane objęcia (prod. Hiszpania, reż. P. Almodovar)
Lena i Mateo zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Mateo nie wie, że Lena jest narzeczoną wpływowego milionera, który zrobi wszystko, by zatrzymać ją przy sobie. Nie wie też, że nocami bywa luksusową prostytutką... Kim naprawdę jest kobieta? I co jest w stanie zrobić, żeby być z mężczyzną swojego życia?

od 14 do 25 września

Wszystko o Evereście - przegląd filmowy

25 września – w ramach serii „360 stopni” na rynek polski trafi wznowienie książki „Wszystko za Everest” Jona Krakauera. Wznowieniu tytułu towarzyszyć będzie Przegląd Filmów pod tym samym tytułem. W ramach przeglądu pokazane zostaną filmy ściśle związane z najwyższym szczytem.

for. Mawny ©

Dramat na Evereście (dokument, USA 2007, 110 min.)

Gdy 10 marca 1996 roku na Evereście zapadł zmrok, silna śnieżycza uwięziła himalaistów na zboczach tej potężnej góry. Anatolij Bukrijew, wytrawny rosyjski alpinista, zatrudniony przez Fischera jako główny przewodnik ekspedycji, dokonał wówczas rzeczy niewiarygodnej. Podjął samotnie akcję ratunkową.

Everest: przekraczając granice (dokumentalny, przygodowy, 2007, 270 min. – 6 odcinków)
Wśród uczestników, podejmujących się jednego z najtrudniejszych wyzwań w życiu, znalazł się 71-letni Japończyk, Katsusuke Yanagisawa, chory na astmę duński atleta – Mogens Jensen i miłośnik motocykli z Hollywood – Tim Medvetz.

Zdobycie Everestu (dokument, Polska 2003, 24 min.)
W 50-lecie zdobycia Mount Everestu znani polscy himalaści opowiadają o trudach wchodzenia na najwyższą górę świata. Przede wszystkim jednak jest to opowieść o trójce Polaków: Annie Czerwińskiej, Ryszardzie Pawłowskim i Piotrze Pustelniku.

Gdyby to nie był Everest (dokument, Polska, 90 min.)
25 marca br. na poznańskiej Politechnice, odbyło się spotkanie z Leszkiem Cichym, jednym z dwóch – obok Krzysztofa Wielickiego – zdobywców Everestu podczas pierwszej zimowej wyprawy na wierzchołek. Jednym z elementów spotkania był pokaz półgodzinnego dokumentu zrealizowanego podczas ekspedycji.

Everest. Przesunąć horyzont (dokument, Polska, czas trwania: 64 min.)
Film dokumentujący dwumiesięczną wyprawę na najwyższą górę świata Falvit Everest Expedition 2006 z udziałem Martyny Wojciechowskiej. Uchwyciona okiem kamery opowieść o wewnętrznej wspinaczce i pokonywaniu własnych słabości.

W cieniu Everestu (dokument, 1998, 30 min.)
"Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko." - powiedział Jan Paweł II Wandzie Rutkiewicz. Rzeczywiście 16 października 1978 roku konklawe obrało Go papieżem, ona zdobyła Mount Everest. Pragnęła zdobyć 14 najwyższych szczytów świata, spojrziała z wysokości ośmiu...

Messner. Habeler. Everest (dokument, USA 1978, 52 min.)
Pierwsze wejście na Everest bez użycia tlenu przez Messnera i Habelera było początkiem fali "naturalizmu" w zdobywaniu dużych gór. Bez dodatkowego wspomagania od 1978 roku na najwyższą górę świata weszło kilkadziesiąt osób.
Everest (dokument/dramat, USA 1998, 44 min.)
Pełnometrażowy obraz zrealizowany przez IMAX jest wspomnieniem zapierającej dech w piersiach podróży na szczyt Everestu w 1996 roku.

Nawałnica na Evereście (dokument, USA 2008, 109 min.)
Światowej sławy wspinacz i reżyser David Breashears, który brał udział w maju 1996 roku w akcji ratunkowej, powraca na Everest, aby opowiedzieć tę historię.

Życie za Everest (biograficzny, dramat, podróżniczy; USA 1997, 90 min.)
Adaptacja nominowanego do nagrody Pulitzera bestselleru Jona Krakauera „Into thin air”.

Drużyna Everest: Wyprawa w Himalaje (dokument, USA 2007, 111 min.)
Pięciu mężczyzn na wózkach inwalidzkich i ich towarzysze cierpiący na różnego rodzaju upośledzenia podejmują wyzwanie 21-dniowej wyprawy w góry. Wzruszająca historia o ludzkiej ambicji, która pozwalała na pokonywanie barier na pozór nie do pokonania.

KINOTEATR RIALTO

ul. Św. Jana 24
tel. 032 25 04 31 kasa/rezerwacja
e-mail: rezerwacja@rialto.katowice.pl
www.rialto.katowice.pl

We wrześniu

od 26 września do 2 października Przegląd Filmów Pedro Almodovara

Matador (Hiszpania 1986, 110 min.)
Były torreador Diego (Nacho Martínez), który nie może już walczyć z powodu odniesionej rany, zabija wszystkie swoje kochanki. W prawnicze Marii (Assumpta Serna), z którą dzieli swą morderczą pasję, znajduje idealne uzupełnienie swojego życia.

Prawo pożądania (Hiszpania 1987, 102 min.)
Pablo i Tina są rodzeństwem. Ich rodzice rozwiedli się, kiedy rodzeństwo było jeszcze tej samej płci (Tina była Tinem i utrzymywała stosunki seksualne ze swoim ojcem). Pablo pisze i reżyseruje filmy. Jest zakochany w Juanie, swoim wielbicielu, który także go kocha.

Kobiety na skraju załamania nerwowego (Hiszpania 1988, 90 min.)

Po wielu latach wspólnego życia z Ivanem, Pepa - aktorka dubbingu, zostaje porzucona. Postanawia nie poddawać się depresji i zmienić całkowicie swoje życie, ale nieustanny nacisk okoliczności nie pozwala jej niczego doprowadzić do końca. W końcu ma wszystkiego dosyć, sporządza więc zabójczą miksturę: gazpacho zmieszane z tabletkami nasennymi. Lawina kolejnych wydarzeń zastępuje jej zamiary.

Zwiąż mnie (Hiszpania 1990, 111 min.)
Po opuszczeniu szpitala dla umysłowo chorych Ricky zaczyna śledzić Marinę, prostytutkę, z którą kiedyś uprawiał seks. Ricky postanawia namówić ją, żeby została jego żoną.

Wszystko o mojej matce (Francja/Hiszpania 1999, 105 min.)
Opowieść o ludziach, którzy uciekając od przeszłości, rodzą się na nowo dla świata, odnajdując w życiu inny niż obrany do tej pory cel. Tytułowa bohaterka, matka siedemnastoletniego chłopca, traci syna w tragicznym wypadku, w dzień jego

urodzin. Jak dla każdego rodzica, tak i dla niej jest to ogromny cios. Manuela postanawia jednak nie poddawać się rozpacz i wziąć przyszłość w swoje ręce. Aby pomóc sobie, zaczyna pomagać innym. W śmierci, bólu i prozie życia potrafi dostrzec radość, a rozgrzebując przeszłość dostaje od losu drugą szansę.

Porozmawiaj z nią (Hiszpania 2003, 112 min.)
Historia przyjaźni dwóch mężczyzn, którzy poznają się w niezwykłych okolicznościach. Według słów reżysera, "Hable con ella" ma być filmem o radości opowiadania historii, które są najlepszą bronią w walce z samotnością, rozpaczą i szaleństwem.

Złe wychowanie (Hiszpania 2004, 105 min.)
Pedro Almodóvar chciał pierwotnie zrealizować ten film już na początku roku 2001, ale ponieważ nie udało mu się zebrać obsady projekt został zawieszony, a artysta zajął się pracą nad "Porozmawiaj z nią". "La mala educacion" jest obrazem inspirowanym przeżyciami z życia Pedro Almodóvara opowiadającym historię przyjaźni dwóch chłopców - od rozpoczęcia nauki w prowadzonej przez księżkę szkole aż do okresu dorosłości.

Volver (Hiszpania 2006, 121 min.)
Bohaterkami filmu są trzy kobiety, przedstawicielki trzech pokoleń pewnej rodziny: babcia, córka i wnuczka. Akcja rozgrywa się w Madrycie oraz rodzinnych stronach reżysera, La Manchya. Jednak bohaterami opowieści są również... duchy oraz ogniste tango.

Przerwane objęcia (Hiszpania 2008, 129 min.)
Zakochana kobieta i opętany miłością do niej mężczyzna w zmysłowym thrillerze Pedro Almodovara z Penelope Cruz w roli głównej. Lena (Penelope Cruz) i Mateo (Lluís Homar) zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Mateo nie wie, że Lena jest narzeczoną wpływowego milionera, który zrobi wszystko, by zatrzymać ją przy sobie. Nie wie też, że nocami bywa luksusową prostytutką...

ATENEUM

ul. św. Jana 10
tel: 032 253 82 21
e-mail: biuroateneum@o2.pl
www.ateneum.art.pl

We wrześniu

Tygrysie paski

12 września premierą sztuki Hanny Januszewskiej pt. „Tygrys Pietrek” Teatr Ateneum rozpoczyna nowy sezon.

Mały tygrysek tak bardzo boi się wszystkiego od brzęczenia muchy po burzę z piorunami, że Mama Tygryśnica i Bardzo Odważne Tygrysy postanawiają w końcu dać Pietrkowi lekcję życia. Niestety wszystkie sposoby nauczania go samodzielności na niewiele się zdają; dorosli sięgają więc po ostateczność – odbierają mu za karę tygrysie paski. Ośmieszony i zawstydzony małe bardzo chce nauczyć się odwagi, próbuje ją nawet kupić, ale każde nowe doświadczenie kończy się klęską; nawet w wojsku nie udaje mu się pokonać strachu.

Dopiero choroba mamy sprawia, że mały bohater przestaje myśleć o sobie i bez namysłu rusza

po doktora, nie zważając na ciemną noc, błyskawice i grzmoty, na góry i czyhające w nich niebezpieczeństwa.

Ta ostatnia przygoda okazuje się przełomowa – w Pietrku budzi się wreszcie prawdziwa natura. Teraz już może nosić się jak mądry, odważny, prawdziwy tygrys – w paski.

Sztuka, adresowana do najmłodszych widzów, należy do klasyki dramaturgii teatru lalek. Sympatyczna baśń o dojrzeniu i pokonywaniu własnych słabości, o wyraźnym i czytelnym dla małego dziecka przesłaniu, zrealizowana została w konwencji łączącej żywy plan z lalkami i maskami.

Dynamiczne, nawiązujące w formie do konwencji cyrku przedstawienie to dzieło Krystiana Kobyłki (reżyseria), Ewy Farkašovej (scenografia), Marcina Mirowskiego (muzyka) i Jacka Gębury (ruch sceniczny). W roli tytułowej – Krystyna Nowińska. *(rch)*

FILHARMONIA ŚLĄSKA

ul. Sokolska 2
tel. 032 258 62 61
e-mail: sekretariat@filharmoniaslaska.pl
www.filharmoniaslaska.art.pl

We wrześniu

4 września

w 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej
Orkiestra Symfoniczna i Chór Filharmonii Śląskiej
Orchestre de Picardie
Knabenchor der Jenaer Philharmonie
Miroslaw Jacek Błaszczyk – dyrygent
Matthias Schubotz – dyrygent, przygotowanie chóru chłopięcego z Jeny

fot. archiwum Filharmonii Śl.

Eva Dřizgová – sopran
Johannes Klüser – tenor
Jean-Marc Salzmann – baryton
Pascal Verrot – przygotowanie orkiestry kameralnej z Amiens
Program:
Benjamin Britten – *War Requiem* op. 66
godz. 19.00, Galeria „Szyb Wilson”

9 września

Dom Kultury dla Szkoły Podstawowej

im. F. Chopina w Giszowcu
Śląska Orkiestra Kameralna
Massimiliano Caldi – dyrygent
Julia Kociuban – fortepian

Program:
Feliks Janiewicz – *Divertimento*
Fryderyk Chopin – *I Koncert fortepianowy e-moll*
op. 11
godz. 12.00, Miejski Dom Kultury, pl. Pod Lipami 1

Zaczynamy 65. sezon

Rudera obok Filharmonii Śląskiej rozebrana – to zobaczą Melomanii u progu nowego sezonu 2009/2010. Jego artystyczną ofertę wyznaczyły trzy wielkiej wagi okoliczności: zbliżający się Rok Fryderyka Chopina, przyszłoroczny jubileusz 65-lecia działalności Filharmonii Śląskiej oraz rozpoczynająca się niebawem modernizacja i rozbudowa ponad stuletniego gmachu ze środków unijnych i budżetu województwa śląskiego. Filharmonia godnie chce uczcić 200. rocznicę urodzin najbardziej w świecie znanego i cenionego kompozytora polskiego, nie rezygnując z dotychczasowej linii działania, ani z inicjatyw, jakie w ostatnich latach spotkały się z nader pozytywnym odbiorem Słuchaczy. Zintensyfikować chce przy tym ofertę skierowaną do najmłodszych. Letni wypoczynek filharmoników śląskich przeżywały ich występy na estradach międzynarodowych festiwalu w m.in. Busku Zdroju, Wiślicy, Krynicy i szwajcarskiego Murten. Chórzyści, którzy w tym sezonie pracować będą pod kierunkiem nowego kierownika – Jarosława Wolanina, wzięli udział w koncercie, jaki z okazji 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej odbył się przy gliwickiej radiostacji – miejscu hitlerowskiej prowokacji, która stała się pretekstem tamtej wojny.

11 września
Skarby ze Śląska

Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej
Jan Wincenty Hawel – dyrygent
Bożena Harasimowicz – sopran
Program:
Bolesław Szabelski – *Concerto grosso*
Eugeniusz Knapik – *La flüte de jade*
Jan Wincenty Hawel – *Kontrasty*
Henryk Mikołaj Górecki – *Trzy tańce op. 34*
godz. 19.00, Sala im. Karola Stryji, Filharmonia Śląska

18 września

Inauguracja sezonu Śląskiej Orkiestry Kameralnej

Massimiliano Caldi – dyrygent
Beata Bilińska – fortepian
Program:
Ivan Fedele – *Pentalogon Quartet* (wersja na orkiestrę smyczkową)
Ludwig van Beethoven – *II koncert fortepianowy B-dur* op. 19
Franz Schubert – *V Symfonia B-dur* D. 485
godz. 19.00, Sala im. Karola Stryji, Filharmonia Śląska

25 września

Inauguracja sezonu Orkiestry Symfonicznej i Chóru Filharmonii Śląskiej

Orkiestra Symfoniczna i Chór Filharmonii Śląskiej
Miroslaw Jacek Błaszczyk – dyrygent
Iwona Hossa – sopran
Jadwiga Rappe – alt
Jarosław Wolanin – przygotowanie chóru
Program:
Gustav Mahler – *II Symfonia c-moll*
godz. 19.00, Sala im. Karola Stryji, Filharmonia Śląska

27 września

Filharmonia Malucha

Szczegóły i rezerwacja miejsc: www.yamahakatowice.pl
godz. 10.30 i 13.00, Sala im. Karola Stryji, Filharmonia Śląska

IPIUM SILESIA

ul. 3 Maja 31 a
tel. 032 258 90 49
e-mail: ipium@silesia.art.pl
www.silesia.art.pl

We wrześniu

Wrześniowy repertuar „Silesii” zdominowany jest przez muzykę polską.

Cykl koncertów zaprogramowanych na wrzesień otwiera wieczór poezji i muzyki polskiej „Pamięci września”, w którym udział wezmą znani artyści śląscy: Benon Maliszewski – baryton, Piotr Banasik – fortepian, Maria Stokowska i Bernard Krawczyk – recytacje. Usłyszymy utwory Chopina, Paderewskiego oraz wiersze Baczyńskiego, Słonimskiego, Broniewskiego, Szymborskiej (1.09 godz. 18.00, Muzeum Archidiecezjalne).

Prezentacja dzieł Chopina „Blżej Chopina”, przygotowująca Rok Chopinowski 2010, wzbogacona została nowym cyklem „Chopinalia”, zawierającym transkrypcje utworów Mistra, zarówno jego pieśni, jak utworów fortepianowych, co mieć będzie nie tylko walory poznawcze, lecz przyczyni się również do popularyzacji chopinowskiej twórczości (20.09 o godz. 17.00 w MDK Koszutka wystąpią: Elżbieta Grodzka – sopran, Adam Mokrus – skrzypce, Wojciech Waleczek – fortepian; 20.09. o godz. 17.15 w MDK Piotrowice i o godz. 19.00 w MDK Murcki wystąpią: Beata Witkowska-Glik – sopran, Krzysztof Lasoń – skrzypce, Robert Marat – fortepian).

„Chopinalia” obejmują również koncerty dla młodzieży.

Z pozostałych koncertów na szczególną uwagę zasługuje koncert „W kręgu europejskiej kameralistyki” (7.09 o godz. 18.00 w siedzibie Polskiego Radia Katowice). Wystąpi znakomity rosyjski wiolonczelista Dmitry Eremin oraz niemiecki pianista Pablo Miró Cortez. W programie: A. Borodin, B. Britten, F. Mendelssohn-Bartholdy.

Na koncert muzyki operowej zapraszamy 22 września o godz. 17.00 do Biblioteki Śląskiej.

28 września o godz. 18.00 w Teatrze Ateneum zaprezentujemy Państwu „Siostrę Angelikę” Giacomo Pucciniego.

Zapraszamy na koncerty w Katowicach oraz na trwający do 20 września XIX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej w Wygieszowie – Lipowcu.

CAMERATA SILESIA

al. Wojciecha Korfańskiego 14
tel. 032 206 97 97
e-mail: biuro@camerata.silesia.pl
www.camerata.silesia.pl

Austria oczarowana muzyką Karola Szymanowskiego!

Corocznie w miesiącach letnich około 200 tysięcy melomanów z całego świata odwiedza Bregenz – miasto u stóp Alp, położone na brzegu Jeziora Bodeńskiego. Przyciąga ich niezmiennie od lat ranga Festiwalu oraz rozmach i różnorodność festiwalowych produkcji. Głównym nurtem Festiwalu pozostaje opera, jednak pośród niespełna stu wydarzeń można odnaleźć teatr muzyczny, operetkę, muzykę symfoniczną i oratoryjno-kantatową, także folk, world music i jazz, a w tym roku także muzykę chóralną.

Tegoroczna impreza odbywa się pod hasłem „Sinn und Sinnlichkeit”. Każda edycja poświęcona jest muzyce wybitnego kompozytora dwudziestego wieku. W tym roku szeroko prezentowana jest twórczość Karola Szymanowskiego. Publiczność podziwiała jego operę „Król Roger”, III i IV Symfonię, „Stabat Mater”, Koncert skrzypcowy nr 2, a także „Pieśni kurpiowskie”, „Pieśni miłosne Hafiza” i fragmenty „Harnasiów”.

Festiwal słynie z największej na świecie sceny, która zbudowana została na wodach jeziora. Montuje się tu gigantycznych rozmiarów scenografie operowe, tak aby z każdego miejsca rozległej widowni na blisko 6.000 miejsc można było dostrzec każdy szczegół. Tego lata na *floating stage* wystawiono „Aidę” Giuseppe Verdiego.

Inauguracja Festiwalu miała miejsce 22 lipca na scenie Teatru Festiwalowego. Wśród gości byli m. in. prezydent Austrii Heinz Fischer, premier kraju związkowego Vorarlberg Dr. Herbert Sausgruber, władze sąsiadujących landów niemieckich i kantonów szwajcarskich, osobistości świata

sztuki z całej Europy. Uroczysty koncert wypełniły fragmenty z „Aidy”, „Króla Rogera” oraz scena wesela z „Harnasiów” w wykonaniu chóru festiwalowego („Camerata Silesia” w szerokim składzie) i orkiestry Wiener Symphoniker pod dyrekcją Paula Daniela oraz dyrygowane przez Annę Szostak dwie pieśni kurpiowskie K. Szymanowskiego w wykonaniu „Cameraty” w podstawowym, 20-osobowym składzie, w kurpiowskich strojach.

Festiwalowy chór utworzył Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, powiększony o grono stałych współpracujących wokalistów oraz członków Chóru Polskiego Radia w Krakowie. Przygotowania pełnego repertuaru festiwalowego podjęła się Anna Szostak. Chór w takiej obsadzie uczestniczył w premierach i przedstawieniach popremierowych zarówno „Króla Rogera” K. Szymanowskiego, jak i „Aidy” G. Verdiego, a także w koncercie oratoryjnym obejmującym wykonania „Stabat Mater” i III Symfonii „Pieśni o nocy” K. Szymanowskiego (oraz wspomniany fragment „Harnasiów” i „Aidy” podczas inauguracji). Nadto „Camerata Silesia” w swoim podstawowym 20-osobowym składzie pod dyrekcją Anny Szostak wykonała 9 sierpnia w kościele Sankt Gallus w Bregenz koncert a cappella. Program wypełniła głównie polska muzyka dawna i nowa (M. Zieleński, B. Pękiel, P. Szymański, K. Penderecki, A. Krzanowski) uzupełniona utworami A. Brucknera, G. Verdiego i O. Messiaena. Program zwierzyło wykonanie chórowej części cyklu „Pieśni kurpiowskich” K. Szymanowskiego – nawiązując do Festiwalu.

W premierze i spektaklach „Króla Rogera” partię Roksany kreowała Olga Pasiecznik. (bt)

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

ul. Kossutha 11
tel. 032 254 60 98
e-mail: sekretariat@mbp.katowice.pl
www.mbp.katowice.pl

we wrześniu

12 września

Spotkanie z cyklu „Dyskusyjny Klub Książki” z Witoldem Beresiem i Krzysztofem Burnetko
Witold Beres – studiował filmoznawstwo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Dziennikarz, związany z "Gazetą Wyborczą", autor bądź współautor kilkunastu książek, a także scenarzysta i producent filmowy (m.in. filmów fabularnych "Anioł w Krakowie" i "Zakochany Anioł", "Tischner. Życie w opowieściach").

Krzysztof Burnetko – ukończył prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Dziennikarz i publicysta tygodnika "Polityka", autor bądź współautor kilkunastu książek, ostatnio "Wałęsa. Ludzie. Epoka" (2005).

Wspólnie pracują jeszcze od stanu wojennego redagując krakowskie podziemne pismo "Promieniści". Od roku 1989, jako dziennikarze "Tygodnika Powszechnego", wspólnie przeprowadzili wiele wywiadów z intelektualistami, ludźmi kultury i politykami. Razem opublikowali m.in. "Tylko nie o polityce - wywiady Promienistych" (1989), "Duchowny niepokorny - rozmowy z ks. Stanisławem Musiałem" (2006) oraz "Kapuściński: nie ogarniam świata" (2007) i "Marek Edelman. Życie. Po prostu" (2008). Ich najnowsza książka to wydana w tym roku „Nasza historia. 20 lat RP.pl”, godz. 16.00, Czytelnia, ul. Młyńska 5, Śródmieście

14 września

Spotkanie z cyklu „Dyskusyjny Klub Książki” z Martyną i Wiesławem Ciecieręgą

Martyna Ciecieręga – licealistka z Bytomia. Śpiewa przy akompaniowaniu swojego taty, który gra na gitarze. Jej największe sukcesy to m.in. drugie miejsce na festiwalu Chłapa w Lublińcu, wyróżnienie na andrychowskim Piosturze i w Jastrzębiu Zdroju, zwycięstwo w ubiegłorocznej edycji oświecimskiego konkursu – „Amor sprawił...”.

Wiesław Ciecieręga – bytomski poeta, autor kilkudziesięciu wierszy i miniatur poetyckich, reżyser amatorskich spektakli teatralnych, opiekun artystycznie uzdolnionej młodzieży, a przede wszystkim wykonawca piosenek poetyckich. Laureat ogólnopolskich konkursów poetyckich oraz organizator Festiwalu Piosenki Poetyckiej Kwiaty na Kamieniach (Bytom, od 1992 roku). Jest pracownikiem Bytomskiego Centrum Kultury, godz. 18.00, Filia nr 32, ul. Grzybski 19 a, Ligota

Spotkanie w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki z Romkiem Pawlakiem

Romek Pawlak – autor wielu powieści dla młodzieży i dorosłych, laureat nagrody "Książka Roku 2008" za książkę "Miłek z Czarnej Lasu", laureat IBBy
godz. 11.30, Filia nr 3, ul. Gliwicka 93, Załęże

21 września

K jak Korfanty – ogólnomiejski konkurs dla gimnazjalistów ze znajomości życia i działalności Wojciecha Korfanteo w ramach programu „Katowice od A do Z”
godz. 11.00, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 b, Dąbrówka Mała

24 września

Czwartek w Bibliotece – Irańskie impresje

Wrześniowe spotkanie to niepowtarzalna okazja do poznania innego, niż wykreowane przez media, oblicza Iranu. O specyfice kultury islamu, tradycji i niezwykłych dla Europejczyków obyczajach mieszkańców dawnej Persji, a także o różnorodności kuchni irańskiej opowie Robert

Fiałkowski – socjolog i podróżnik, pasjonujący się kulturą orientu, badaniem mitów oraz religioznawstwem.
godz. 17.00, Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 b, Dąbrówka Mała

29 września

IX Dzień Głośnego Czytania – zapraszamy dzieci i rodziców do udziału w obchodach IX Dnia Głośnego Czytania.

Niezwykłe akcje i słodkie krówki W Bibliotece, czyli IX Dzień Głośnego Czytania

Wszystkie dzieci, które 29 września odwiedzą Miejską Bibliotekę Publiczną w Katowicach będą mile zaskoczone: specjalnie dla dzieci bibliotekarki przygotowały niesamowite (psst... niespodzianka) akcje, którym będą towarzyszyły słodkie krówki!

Wszystko to z okazji IX Dnia Głośnego Czytania (29 września) i głośnego czytania fragmentów książki z kolekcji „Cała Polska czyta dzieciom” – „Most do Terabithii” Katherine Paterson, opowiadającej o rodzeniu się przyjaźni, budowaniu charakteru, rozwijaniu wyobraźni. „Most...” przybliży dzieciom również życie na wsi wśród zwierząt i przyrody.

Dzieciom czytać będą bibliotekarze oraz zaproszeni goście. W tym roku w akcję czytania zaangażowane zostały osoby, które są związane z szeroko pojętą tematyką wiejską.

Ale wszystkiego nie zdradzamy... zapraszamy dzieci z rodzicami!

Szczegóły tutaj: www.mbp.katowice.pl

Wystawy

Ziemia – planeta życia

wystawa fotografii Agnieszki Kowalczyk
Filia nr 16, ul. Wajdy 21, Bogucice

Wojciech Korfanty – wielki Polak i Ślązak

Filia nr 20, ul. Strzelców Bytomskich 21 b, Dąbrówka Mała

Program stały

Bajka z... ciastkiem – cotygodniowe głośne czytanie bajek dzieciom

w każdy wtorek o godz. 17.00 w Filiach nr: 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 36

Czytanie jak fruwanie – czytanie bajek przez aktorów Teatru Śląskiego im. St. Wyspiańskiego w Katowicach, połączone z zajęciami plastycznymi w każdą sobotę o godz. 14.00 w Filii nr 17, ul. Ściegiennego 45, Wełnowiec

Dyskusyjne Kluby Książki

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach w 2009 roku prowadzi 11 Dyskusyjnych Klubów Książki. 5 spośród nich przeznaczonych jest dla dzieci i młodzieży – w Filiach nr: 3, 5, 14, 16, 32. W pozostałych klubach spotykamy się z dorosłymi czytelnikami – w Filiach nr: 3, 7, 23, 25, 30, 32.

Terminy najbliższych spotkań oraz więcej informacji w serwisie: www.mbp.katowice.pl

Ponadto, Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach – w ramach obchodów 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej – przygotowała cykl **lekcji bibliotecznych**. Zapraszamy do filii: 6, 7, 14, 20.

Terminy spotkań oraz więcej informacji w serwisie: www.mbp.katowice.pl

BIBLIOTEKA ŚLĄSKA

pl. Rady Europy 1
tel. 032 20 83 740
e-mail: bsl@bs.katowice.pl
www.bs.katowice.pl

we wrześniu

1 września

Urodzinowe Literackie Wędrowanie

„Anioł Ognisty” – Łukasz Niewiara

Otwarcie wystawy prac Łukasza Niewiary zainaugurowane zostaną obchody 200. rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego. W Bibliotece Śląskiej młodzież rozpocznie Urodzinowe Literackie Wędrowanie do Krzemieńca na międzynarodowe obchody Jubileuszu Wieszcz, godz. 13.00

30 września

Kawiarenka Kulturalno-Literacka – „Zaczął się we wrześniu 1939. Władaw Stachurski i Konstanty Tadeusz Kempa, Śląsko-zagłębiowscy Kolumbowie”

Sylwetkę żołnierzy-poetów, ich życie, działalność w Śląsko-zagłębiowskim ruchu oporu oraz fragmenty wierszy przedstawi Lucyna Smykowska-Karaś – gospodyni „Kawiarenki”. Gościem specjalnym i konsultantem będzie prof. dr hab. Zygmunt Woźniczka.

godz. 17.00, Sala Benedyktynka

Wystawy

„Aleja Króla-Ducha”

Z okazji przypadającej w tym roku 200. rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego w holu głównym Biblioteki Śląskiej pojawią się dwie ekspozycje poświęcone Wieszczowi. Na jedną z nich składają się książki i materiały związane z osobą Poety (ze zbiorów Biblioteki Śląskiej). Druga to wystawa prac plastycznych Łukasza Niewiary zainspirowanego lekturą poezji Słowackiego i wizytami w Krzemieńcu.

Polska sztuka plakatu. Wojna

Wystawa przygotowana dla upamiętnienia 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Plakaty prezentowane na wystawie podzielono na trzy główne bloki tematyczne: „Pamięć o wojnie oczami artystów”, „W imię pamięci” oraz „Przeciw wojnie”.

W części wystawy zatytułowanej „Pamięć o wojnie oczami artystów” zaprezentowane zostały plakaty filmowe. Są to przede wszystkim plakaty do filmów polskich. Wśród nich znalazło się też kilka plakatów reprezentujących kinematografię zagraniczną – brytyjską (Hasło „Odważa”, Byłem Montgomerem, Odette), radziecką (Lecą żurawie, Los człowieka). Wśród autorów plakatów filmowych pokazanych na wystawie są twórcy takiego formatu jak Waldemar Świerzy, Jan Młodożeniec, Roman Cieślewicz, Franciszek Starowieyski, Stanisław Zamecznik, Wiktor Górka, Marian Stachurski.

W obrębie tego bloku wyodrębniono plakaty filmowe opowiadających o: kampanii wrześniowej w 1939 roku, obozach koncentracyjnych, powstaniu warszawskim, frontowych działaniach wojennych, życiu w okresie okupacji, konspiracji, wyzwoleniu oraz o trudnym powrocie do normalnego życia po zakończeniu wojny. Obrazy II wojny światowej przywoływali nie tylko artyści filmowi. Pamięć o ostatniej wojnie podtrzymywana była zawsze na wiele sposobów.

W części wystawy „W imię pamięci” na szczególną uwagę zasługują bardzo ciekawe i poruszające w swej wymowie plakaty przypominające obozy koncentracyjne. W tej części wystawy znalazły się również plakaty upamiętniające etapy walk: powstanie warszawskie, kampanię wrześniową, zdobycie Berlina w 1945 roku, wyzwolenie Śląska i Zagłębia. Zazwyczaj pretekstem do ich powstania były rocznice przypominanych wydarzeń. Swoistym dokumentem pamięci są plakaty, które powstały z okazji różnego rodzaju wystaw organizowanych przez instytucje kultury celem uczczenia tragicznych wydarzeń z okresu ostatniej wojny.

Trzecia część wystawy „Przeciw wojnie” to plakaty antywojenne. Ekspozycję wzbogacają cytaty przywołane ze wspomnień, pamiętników, wierszy i opowiadań. Autorami tekstów są naoczni świadkowie tamtych dni. Są wśród nich wielcy i znani twórcy polskiej literatury –

Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Borowski oraz zwykli ludzie jak czternastoletnia Rutka Laskier – żydowska dziewczynka, mieszkanka Będzina, która w swoim pamiętniku opisała swoje życie w będzimskim getcie. Materiały prezentowane na wystawie pochodzą ze zbiorów Biblioteki Śląskiej.

Europejski Rok Kreatywności

Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej rok 2009 ogłoszono Europejskim Rokiem Kreatywności i Innowacji. Z tej okazji w Bibliotece Śląskiej przygotowana została wystawa, na której zaprezentowane zostaną zarówno zwarte i ciągle wydawnictwa ze zbiorów Książnicy, dokumenty dotyczące Roku Kreatywności i Innowacji (m.in. Strategia Lizbońska, Commission Staff Working Document), ale także ulotne druki tematyczne.

Galeria na I piętrze Biblioteki Śląskiej

MDK „KOSZUTKA”

ul. Grażyńskiego 47
tel. 032 258 92 00
e-mail: domkultury@mdkkoszutka.pl
www.mdkkoszutka.pl

We wrześniu**1 września**

W 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej
Monodram „Wieczny tułacz” wg tekstów Mariana Hemara w wykonaniu Stanisława Górki, godz. 17.00

wstęp wolny

20 września

Koncert Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, godz. 17.00

wstęp wolny

22 września**Salon Artystyczny**

Śląsk Stanisława Hadyny i „Śląska” (w związku z odsłonięciem płaskorzeźby twórcy zespołu w Galerii Artystycznej na Placu Grunwaldzkim). Spotkanie z dyrektorem Zespołu Śląsk Adamem Pastuchem prowadzi Rena Rolewicz-Jurasz. Przerwy muzyczne i taneczne członków zespołu, godz. 17.00

wstęp wolny

Druga połowa września**Salon Artystyczny**

„Czy Europa da się lubić? – z dziennikarką telewizyjną Moniką Richardson rozmawia Gabriela Łęcka, godz. 17.00

wstęp wolny

28 września

Warsztaty Dziennikarskie – zapisy, godz. 16.00

karnet do nabycia w sekretariacie

Zajęcia stałe:**Poniedziałki**

Studium muzyczne (nauka gry na pianinie, keyboardzie, flecie i gitarze)

Zespół taneczny „Reflex” dla dzieci w wieku 7 do 12 lat

Młodzieżowy zespół taneczny „Projekt” zajęcia z tańca współczesnego dla młodzieży w wieku 13 do 18 lat

- Aerobik dla pań
- Logopedia dla dzieci

Wtorki**Studium muzyczne**

• nauka gry na keyboardzie i pianinie (I. Domirska), zajęcia od 1 września, godz. 13.15 – 19.00

Stepowanie „Tap-Dance” dla dzieci

zajęcia od 1 września, godz. 16.00

Plastyka dla dzieci

zajęcia od 15 września, godz. 15.00, 16.30

Gimnastyka kręgosłupa

zajęcia od 15 września, godz. 18.30

Środy**Studium muzyczne**

• nauka gry na pianinie i flecie (M. Sojka) od 2 września, godz. 15.00 – 19.00

• nauka gry na pianinie i keyboardzie (Sz. Kopic) od 2 września, godz. 15.00 – 18.00

Zespół taneczny „Reflex”

od 2 września, godz. 16.00 – 17.00

Młodzieżowy zespół taneczny „Projekt”

rozpoczęcie zajęć 2 września, godz. 17.00

Logopedia**Aerobik dla pań**

od 2 września, godz. 18.30

Czwartki**Studium muzyczne**

• nauka gry na gitarze (W. Młodzik-Szczepeńska), zapisy 3 września, godz. 17.00 – 18.00

Plastyka dla dzieci

zajęcia od 15 września, godz. 15.00, 16.30

Piątki**Studium muzyczne**

• nauka gry na gitarze (P. Kalita) rozpoczęcie zajęć 4 września, godz. 16.00 – 18.00

„Tęczowy domek”

• zajęcia teatralne dla najmłodszych, godz. 16.00

Klub Poetycki

przedostatni piątek miesiąca

Język angielski

zapisy po 15 września

z dziennikarzami Polskiego Radia Katowice Henrykiem Grzonką i Anną Musiałik pt. „Ligoniowe Radio – w 130. rocznicę urodzin Karlika z Kocyndra”, godz. 17.30

17 września

Wystawa prac Andrzeja Ryszarda Czerwińskiego pt. „Portrety wg Rembrandta”

Koncert Zespołu KFM – laureata Festiwalu Ryśka Riedla 2009 w Chorzowie (wykonawcy: Marek Gruszka – gitara, Sławomir Kuster – perkusja, Marek Gąska – gitara basowa, Janusz Żydek – klawisz, Kamil Czupryś – gitara i vocal); godz. 18.00

wstęp - 5 zł

19 września

Udział MDK „Zawodzie” w obchodach 100-lecia Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Katowicach – Zadolu

20 września

Koncert Zespołu Akordeonistów „Katowice-Kleofas” dla Fundacji Rodzin Górniczych w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach godz. 17.00

21 września

Recital Barbary Lubos-Święs pt. „Świat w obłokach” przy akompaniamencie Adama Snopka; godz. 18.00

22 września

Wycieczka do Cieszyna i na Równicę dla członków Klubu Seniora „Zakątek”

25 września

Pierwszy koncert kameralny w sezonie 2009/2010 w ramach cyklu „Koncerty Rodzinne

dla Trzech Pokoleń” pn. „Och, Galicja...”; wykonawcy: Olga Popowicz – sopran, Jacek Ścibor – tenor, Agnieszka Hoszowska-Jabłońska – fortepian, Stanisława Warmbrandt – słowo; w programie: muzyka polska, ukraińska, żydowska i cerkiewna; godz. 17.30

Uwaga!**Zapisy do kół, sekcji i zajęć w sezonie 2009/2010**

Miejski Dom Kultury „Zawodzie” w Katowicach uprzejmie zaprasza wszystkich zainteresowanych na zajęcia organizowane zarówno w siedzibie przy ul. Marcinkowskiego 13, jak i w Bogucicach w pomieszczeniach zastępczych, ze względu na trwający remont obiektu przy ul. Markiecki 44a.

Na Zawodziu przyjmujemy zapisy do: Teatru Muzycznego „Junior”, baletu dziecięcego, kursu tańca flamenco, a także na indywidualne lekcje gry na pianinie, gitarze, akordeonie. Prowadzimy zajęcia z aerobiku, jogi, języka angielskiego i niemieckiego, szachów, skata sportowego. Na terenie MDK „Zawodzie” działa również Zespół Akordeonistów „Katowice-Kleofas”, Klub Seniora „Zakątek”, Chór DFK „Zawodzie”, Szkoła Tańca „Corrida”.

W Bogucicach zapraszamy na: indywidualne lekcje gry na gitarze, pianinie, akordeonie, klarnecie, instrumentach dętych, na zajęcia Zespołu Muzycznego „Ama”, aerobic i jogę. Po raz pierwszy przyjmujemy zapisy do zespołu mażorettek.

Zarówno na Zawodziu, jak i w Bogucicach spotykają się Kluby Emerytów.

Wszelkich szczegółowych informacji udzielamy telefonicznie pod numerem 032 255 32 44 lub osobiście od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 20.00.

MDK „POŁUDNIE”

ul. Boya-Żeleńskiego 83
tel. 032 209 47 72
e-mail: mdk@mdkpoludnie.com
www.mdkpoludnie.com

Kostuchna**od 1 do 30 września**

„Tradycje rolnicze południowych dzielnic Katowic” – wystawa fotograficzna ze zbiorów Muzeum Historii Katowic oraz prywatnych zbiorów mieszkańców

Stowarzyszenia na rzecz Zabytków Fortyfikacji „Pro Fortalicium”, godz. 17.00

25 września

Murcki w okresie II wojny światowej – spotkanie Klubu Miłośników Murcek, godz. 17.00

Podlesie**13 września**

Miodowy wieczór – otwarcie wystawy prac uczestników zajęć plastycznych oraz prezentacja i kiermasz wyrobów koła pszczelarzy w Podlesiu, godz. 17.30

20 września

Festyn w Podlesiu, godz. 14.00 – 20.00

Oferta zajęć stałych

MDK „Południe” zaprasza także do skorzystania z szerokiej oferty zajęć stałych. Wśród nich są m.in. zajęcia aerobiku, tai-chi, jogi, kursy językowe, zajęcia nauki gry na instrumentach muzycznych (gitarze, pianino), kursy przygotowawcze dla maturzystów, zajęcia komputerowe dla dorosłych, spotkania koła literackiego i filmowego.

Dla szkół natomiast przygotowaliśmy propozycję lekcji regionalnych „Dzień śląski” w Zarzeczcu oraz ścieżkę edukacyjną „Śladami najstarszej kopalni węgla kamiennego na Górnym Śląsku” w Murkach.

Szczegóły obu propozycji na naszej stronie internetowej www.mdkpoludnie.com.

Równocześnie informujemy, że z uwagi na trwający remont filia MDK „Południe” w Zarzeczcu w najbliższym czasie będzie zamknięta.

MDK „ZAWODZIE”

ul. Marcinkowskiego 13
tel. 032 255 32 44
e-mail: mdk@mdkzawodzie.pl
www.mdkzawodzie.com

We wrześniu**3 września**

Koncert Młodzieżowego Chóru im. ks. Mychajły Werbyckiego pt. „Na dalekiej Ukrainie”; impreza organizowana z Oddziałem Śląskim Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Katowicach, godz. 17.30

6 września

Pożegnanie wakacji – festyn w Parku w Bogucicach organizowany w ramach obchodów 144. rocznicy nadania praw miejskich Katowicom, godz. 16.00
W programie:

- koncert Orkiestry Dętej KWK „Wujek”,
- występ Zespołu Pieśni i Tańca Uniwersytetu Śląskiego „Katowice” oraz zespołów z Włoch i Rosji biorących udział w XXII Międzynarodowym Festiwalu Studenckich Zespołów Folklorystycznych w Katowicach,
- występ kabaretu „Moherowe berety”

8 września

Inauguracja nowego sezonu kulturalnego w Klubie Seniora „Zakątek” – grill w ogrodzie MDK, godz. 11.00

10 września

Spotkanie z podróżnikiem – impreza edukacyjna dla uczniów szkół ponadpodstawowych, godz. 13.00

13 września

Koncert Galowy Zespołu Akordeonistów „Katowice-Kleofas” – uroczysta inauguracja sezonu artystycznego 2009/2010; w programie: „Pieśni i melodie ludowe ze Śląska, Kurpiów, Opoczna, Krakowskiego i Ziemi Cieszyńskiej – występy młodych wirtuozów akordeonu”; koncert w ramach obchodów jubileuszowych 20-lecia Zespołu; godz. 17.00

14 września

Zawodziański Klub Dyskusyjny – spotkanie

Murcki**18 września**

„Fortyfikacje w okresie II wojny światowej” – prelekcja Jarosława Ptaszkowskiego ze

MDK „SZOPIENICE-GISZOWIEC”

ul. Gen. Hallera 28
tel. 032 256 84 53
e-mail: sekretariat@mdk.katowice.pl
www.mdk.katowice.pl

Szopienice - Giszowiec (ul. Hallera 28)

od 11 września do 2 października „Oblicza frontu 1934 – 45”

wernisaż wystawy fotografii Andrzeja Pasieki połączony z pokazem mundurów, broni oraz gościnnym udziałem żołnierzy, godz. 16.30

12 września

Turniej Skata

impieza towarzysząca XIII Dniom Szopienic, godz. 10.00

22 września

„Koniec świata w Katowicach” – spektakl w wykonaniu Teatru Szkolnego V Liceum Ogólnokształcącego w Katowicach, godz. 12.00

24 września

Ręce, które leczą – spotkanie z bioenergoterapeutą Zbigniewem Nowakiem, godz. 12.00

Filia nr 1

(ul. Obr. Westerplatte 10)

od 7 września do 4 października

„Szopienice na starych fotografiach i wido-kówkach” – otwarcie wystawy

18 września

„Zapiski oficera Armii Czerwonej” – wg powieści Sergiusza Piaseckiego – monodram w wykonaniu Marcina Wartalskiego, reżyseria Andrzej Czerny, godz. 18.00

21 września

„Magiczna trupa Robinsona Bluesa” – spektakl dla dzieci w wykonaniu Teatru Wielkie Koło z Będzina, godz. 11.30

29 września

„Życie i twórczość Fryderyka Chopina” – konkurs wiedzy dla licealistów, godz. 11.00

Filia nr 2

(Plac Pod Lipami 1)

od 1 do 14 września

Wystawa malarstwa Grupy Janowskiej

6 września

Turniej Skata, godz. 10.00

10 września

Forum Dziennikarzy Polonijnych, godz. 18.00

15 września

Losy Ślązaków podczas II Wojny Światowej – wykład Alojzego Łysko w ramach cyklu Przystanek Giszowiec, godz. 17.00

20 września

Festiwal Kultury Niemieckiej, godz. 14.00

21 września

„Magiczna trupa Robinsona Bluesa” – spektakl dla dzieci w wykonaniu Teatru Wielkie Koło z Będzina, godz. 9.30

9 września

Humor górniczy. Śląskie bery i wice – wykład Doroty Simonides w ramach Przystanku Nikiszowiec (Parafia Św. Anny w Nikiszowcu – sala parafialna), godz. 17.00

od 12 do 13 września

XIII Dni Szopienic – Park Olimpijczyków przy ul. 11 Listopada oraz skwer przy ul. Olchawy w Szopienicach

Wrzesień to miesiąc, w którym dzielnica Szopienice ma swoje święto. W tym roku Dni Szopienic odbywać się będą po raz trzynasty. Poniżej przedstawiamy szczegółowy program tej imprezy:

12 września (Park Olimpijczyków)

- godz. 12.00 – Korowód Młodości – przemarsz dzieci i młodzieży ulicami Szopienic
- godz. 12.30 – uroczyste otwarcie XIII Dni Szopienic, koncert Orkiestry Dętej KWK Murcki
- godz. 13.00 – Blok artystyczny w wykonaniu dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Szopienic
- godz. 15.00 – „Bajkowy zwierzynek” – interaktywne przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru Muzycznego WIT-WIT
- godz. 16.30 – Koncert zespołu Bajery
- godz. 18.00 – Występ kabaretu Moherowe Bery
- godz. 19.30 – Koncert Mirka Szoltyśka
- godz. 21.00 – Pokaz sztucznych ogni

13 września

- godz. 16.00 – Koncert Orkiestry Dętej KWK „Kleofas” (skwer przy ul. Olchawy)
- godz. 17.00 – Koncert Chóru Ewangelickiego (Kościół Ewangelicko – Augsburski)
- godz. 18.00 – Pokazy rycerskie (skwer przy ul. Olchawy)

Zapraszamy również na imprezy sportowe, towarzyszące XIII Dniom Szopienic!

Tak bawiliśmy się w zeszłym roku:

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY

ul. Gliwicka 214
tel. 032 254 11 27
e-mail: mdkkatowice@poczta.onet.pl
www.mdkkatowice.neostrada.pl

MDK ul. Gliwicka 214

16 września

Koncerty dla młodzieży szkolnej „Portret muzyczny – Fryderyk Chopin”, godz. 9.00, 10.00, 11.00

MDK ul. Tysiąclecia 5

23, 24 września

Koncerty dla młodzieży szkolnej – „Portret muzyczny – Fryderyk Chopin”, godz. 9.00, 10.00, 11.00, 12.00

Zajęcia stałe w MDK

Po wakacyjnej przerwie rozpoczynamy zapisy do sekcji i kół zainteresowań prowadzonych przez Młodzieżowy Dom Kultury w Katowicach. W roku szkolnym 2009/2010 mamy do zaproponowania między innymi:

Język angielski – nie wymagający rekomendacji i cieszący się dużym zainteresowaniem. Nauka odbywa się na czterech poziomach zaawansowania dwa razy w tygodniu.

Koła komputerowe – zarówno dla początkujących, jak i bardziej zaawansowanych „informatyków”. Na zajęciach poznajemy od podstaw obsługę komputera, metody wyszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji, podstawy obsługi edytora tekstu, programów graficznych i multimedialnych. Bardziej zaawansowani uczestnicy tworzą projekty z wykorzystaniem pakietów biurowych Microsoft Office i Open Office, przetwarzają grafikę, przygotowują informacje, projektują i budują strony internetowe. Nie zapominamy również o rozrywce i możliwości korzystania z Internetu.

for. archiwum MDK

Grafika komputerowa – to tworzenie projektów i prac plastycznych za pomocą komputera i oprogramowania graficznego. Szczególny nacisk kładziony jest na obsługę programów graficznych pakietu COREL. Tematyka zajęć obejmuje zarówno grafikę wektorową, jak i bitmapową, projektowanie graficzne oraz animacje. Uczestnicy mają do dyspozycji skaner, drukarki kolorowe.

Koła plastyczne – realizowane w grupach i zespołach poznających tajniki różnorodnych technik plastycznych, m.in. rysunek, grafika, malarstwo, pastel, rękodzieło, linoryt, formy przestrzenne itp.

for. archiwum MDK

Koła przyrodniczo-ekologiczne – zraszają uczestników zainteresowanych ochroną przyrody, poszerzaniem wiedzy o ochronie i kształtowaniu środowiska przyrodniczego województwa śląskiego i całej kuli ziemskiej. Uczestnicy

to młodzi i starsi wychowankowie, którzy biorą udział w różnorodnych formach pracy na rzecz przyrody, warsztatach ekologicznych, wycieczkach i zajęciach w terenie.

Koło żywego słowa – zajęcia pozwalające poznać magię teatru, rozwinąć zainteresowania słowem w różnorodnej formie. Uczestnicy przygotowują inscenizacje prezentowane następnie podczas imprez organizowanych dla środowiska lokalnego.

Koło matematyczne – dla wszystkich tych, dla których matematyka nie ma żadnych tajemnic oraz tych, którym sprawia ona problem. Zajęcia przygotowujące do konkursów, nastawione na rozwiązywanie zadań tekstowych, poszukiwanie nietypowych rozwiązań, rozwijające logiczne i matematyczne myślenie.

Zajęcia klubowe – to miejsce spotkań wszystkich, którzy posiadają swoje pasje i zainteresowania, którzy chcą wspólnie działać i wymieniać się doświadczeniami. W ramach zajęć klubowych planowane jest powołanie klubu wolontariusza, miłośników gier stolikowych, dziennikarskiego i innych zgodnych z zainteresowaniami klubowiczów.

Zespół organizacji imprez i uroczystości – jak przygotować (w teorii i praktyce) dużą i małą imprezę? jak pozyskać sponsora? odpowiedzi znajdziesz podczas pracy tego zespołu.

Zajęcia biblioteczne – wypożyczalnia lektur, książek popularno-naukowych, czasopism, miejsce w którym spotkasz pasjonatów literatury, porozmawiasz na temat przeczytanych książek, gdzie sprawdzisz swoje umiejętności w grach słownych.

Zespół gitarowy – we wrześniu będą prowadzone zapisy na zajęcia nauki gry na gitarze. Planowane jest utworzenie nowych zespołów gitarowych grających muzykę rockową, bluesową oraz klasyczną. Uczestnicy przygotowują repertuar, który następnie prezentują na różnych imprezach, festynach i festiwalach lokalnych.

for. archiwum MDK

Zespoły muzyczno-wokalno-taneczne – to grupy uczestników w różnym wieku, których łączy muzyka, śpiew i taniec. Dla najmłodszych prowadzone są zajęcia z zakresu rytmiki, starsi uczestnicy przygotowują układy choreograficzne do różnego rodzaju muzyki zarówno ludowej, jak i nowoczesnej.

Koło techniczne – to zajęcia dla młodych odkrywców i racjonalizatorów, podczas których uczestnicy wykonują prace poddając obróbce i łącząc różnorodne materiały takie jak papier, drewno, metale, tworzywa sztuczne itp. Poznawane są również tajniki techniki, przedstawiana budowa i zasada działania różnych urządzeń spotykanych w życiu codziennym.

Zespół modelarstwa lotniczego – to grupa zajmująca się budową modeli samolotów latających na uwięzi, które następnie prezentowane są podczas ogólnopolskich zawodów modeli latających zdobywając czołowe miejsca.

Szczegółowe informacje i pełna oferta zajęć dostępna jest bezpośrednio w sekretariacie placówki czynnym w godzinach 9.00 – 17.00.

GKS KATOWICE

ul. Bukowa 1
tel. 032 254 89 14
e-mail: media@gieksa.pl
numer gadu gadu 3680352
www.gieksa.pl

Liga znowu gra

Rozgrywki nowego sezonu ruszyły. W I-szej lidze występują zespoły o uznanej marce, co niewątpliwie wpłynie na atrakcyjność spotkań. Pojedynki z Górnikiem Zabrze, Widzewem Łódź czy Pogonią Szczecin będą niezwykle interesujące.

Nowy sezon piłkarze GKS Katowice rozpoczęli od porażki. Wyjazdowy mecz z Pogonią w Szczecinie zakończył się przegraną GieKSy 0:3, a okazją do rehabilitacji był pojedynek ze Zniczem Pruszków, rozegrany na stadionie przy Bukowej, na którym po półrocznym remoncie znów zagościły pierwszoligowe rozgrywki. Piłkarze Adama Nawalki niesieni dopingiem ponad 5-tysięcznej widowni, nie dali szans gościom z Mazowsza, po golach Sroki i Plewni wygrywając 2:0.

Wyjątkowym wydarzeniem był niewątpliwie Śląski Klasyk, czyli mecz 3 kolejki z Górnikiem Zabrze. Stadion w Zabrzu wypełnił się wtedy do ostatniego miejsca i liczymy, że podobnie będzie wiosną przy Bukowej. Jesienią do Katowic przyjadą obok wspomnianej Pogoni Szczecin, także ŁKS Łódź i Flota Świnoujście.

Na wszystkie spotkania zapraszamy kibiców, a informacje o przedsprzedaży biletów można znaleźć w oficjalnym serwisie www.GieKSa.pl.

Kto nowy w żółtej koszulce

W letnim oknie transferowym kadra GKS-u wzbogaciła się o kilku zawodników. Sztab szkoleniowy postawił na piłkarzy młodych, perspektywicznych, którzy mają podnieść poziom treningów oraz włączyć się do rywalizacji o miejsce w składzie GieKSy. Największą niespodzianką jest pojawienie się w Katowicach Arkadiusza Rysia, który dotychczas występował we francuskim AJ Auxerre. Kontrakty na Bukowej podpisali m.in. bramkarz Tomasz Judkowiak, pochodzący z Katowic obrońca Daniel Małkowski czy wypożyczony z Podbeskidzia Mateusz Cieluch. Po stronie ubytków znaleźli się natomiast obrońcy – Marcin Krysiński i Damian Mielnik, bramkarz Maciej Budka i pomocnik Szymon Pasko. Okno transferowe zamyka się 31 sierpnia i do tego czasu możliwe są kolejne ruchy transferowe.

System elektronicznej identyfikacji kibiców

Od nowego sezonu GieKSa wraca na stadion przy Bukowej, gdzie przez ostatnie pół roku trwał

remont płyty głównej, a ponadto zamontowano elektroniczne bramki wejściowe do sektorów. Kolejnym krokiem służącym identyfikacji uczestników imprezy masowej, jaką jest mecz piłkarski, jest wprowadzenie Kart Kibica. Ułatwia ona identyfikację osób wchodzących na stadion przy Bukowej. Pomaga również we wprowadzaniu danych osobowych do systemu. Karta Kibica ma format zwykłej karty bankowej, opatrzonej zdjęciem, z danymi osobowymi oraz kodem kreskowym.

Na tym etapie wdrażania systemu Karta Kibica nie zastępuje biletu papierowego! Każdy kibic kupując bilet, posłuży się nim otwierając elektroniczną bramkę wejściową.

Nowe Karty Kibica można już wyrabiać w Sklepie Klubowym. W tym celu kibic musi stawić się osobiście w Sklepie (niezbędne jest wykonanie zdjęcia) oraz mieć przy sobie dokument tożsamości zawierający nr PESEL.

Wielu kibiców posiada już karty, wprowadzone do użytku w sezonie 2007/2008. W tym przypadku wyrobienie nowej karty nie jest konieczne. Należy tylko dokonać aktywacji karty w nowym systemie. Cała operacja to kwestia kilku minut - osoba obsługująca system aktywuje Kartę w bazie danych i nakleja na nią specjalnie zamówiony przez klub hologram.

Osoby, które na mecz GieKSy wybiorą się okazynie, nie posiadając Karty Kibica, zakupu biletu mogą dokonać na podstawie dowodu osobistego bądź innego dokumentu tożsamości zawierającego nr PESEL (w przypadku osób niepełnoletnich np. legitymacja szkolna i karta NFZ). Osoba obsługująca punkt sprzedaży biletów musi ręcznie wprowadzić do systemu wymagane dane. Posługiwanie się Kartą Kibica ma więc tę zaletę, iż dane odczytywane są z kodu kreskowego, a cała operacja trwa o wiele krócej.

Elektroniczne bramki wejściowe są wyposażone w czytniki kodów kreskowych. W celu otwarcia bramki kibic wkłada do czytnika otrzymany przy zakupie biletu papierowy i w ten sposób zostaje zwolniona elektroniczna blokada.

W Sklepie Klubowym na Bukowej działa specjalne stoisko, gdzie można dokonać aktywacji „starych” Kart Kibica, wyrobienia nowych dokumentów oraz zakupu biletów na kolejne mecze GieKSy.

Więcej informacji na www.GieKSa.pl (md)

MOSiR

al. Korfantego 35
tel. 032 258 09 70 (dział imprez)
e-mail: organizacja.imprez@spodek.com.pl
www.spodek.com.pl

We wrześniu

5 września

X Rekreacyjny Rajd Rowerowy

W tym roku uczestnicy będą mieli możliwość wyboru jednej spośród 8 tras rowerowych, które poprowadzą do mety, czyli na Kemping 215. Punkty startowe zlokalizowane będą w: Kostuchnie, Ligocie, Janowie, przy Pomniku Powstańców Śląskich, Os. Witosa, Os. Tysiąclecia, w Józefowcu oraz Murkach.

Na mecie Rajdu odbędzie się piknik rowerowy wzbogacony programem artystycznym.

fol. archiwum MOSiR

Wręczone zostaną nagrody dla najstarszego i najmłodszego uczestnika oraz dla najliczniejszej rodziny. Wśród wszystkich uczestników Rajdu rozlosowane zostaną także cenne nagrody rzeczowe. Udział w Rajdzie jest nieodpłatny. Szczegółowe informacje oraz zapisy na stronie internetowej www.rajdroverowy.katowice.pl

12 września

IV Bieg Przelajowy Grand Prix MOSiR

Park leśny przy Kapielisku „Zadole” (ul. Wczasowa) Zapisy od godziny 9.30. Start godzina 11.00. Serdecznie zapraszamy dzieci i młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich! Wyniki biegów, które odbyły się do tej pory, dostępne są na stronie www.mosir.internetdsl.pl

Hala SPODEK

od 1 do 4 września

Międzynarodowe Targi Górnictwa Przemysłu Energetycznego i Hutniczego „Katowice 2009”

Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej Kobiet

Na przełomie września i października katowicki Spodek gościć będzie część najlepszych europejskich drużyn siatkarskich kobiet. Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej Kobiet 2009 rozegrane zostaną w czterech miastach: Łodzi, Wrocławiu, Bydgoszczy i Katowicach. Rozpoczną się 25 września, a zakończą 4 października. Kibice będą mogli podziwiać 16 drużyn. W Katowicach nie zobaczymy niestety polskich siatkarek; w Spodku rozegrane zostaną spotkania grupy D, a w niej zmierzą się Azerbejdżan, Serbia, Słowacja oraz Czechy.

• 25.09 o 15.00
Azerbejdżan – Serbia
i o 17.30 Słowacja – Czechy.

• 26.09 o 15.00
Słowacja – Azerbejdżan
i o 17.30 Czechy – Serbia

• 27.09 o 15.00
Serbia – Słowacja
i 17.30 Czechy – Azerbejdżan

Oprócz nich w Mistrzostwach udział biorą:
1. Holandia, Chorwacja, Hiszpania, Polska – grupa A, hala w Łodzi
2. Turcja, Francja, Włochy, Niemcy – grupa B, hala we Wrocławiu
3. Belgia, Białoruś, Bułgaria, Rosja – grupa C, hala w Bydgoszczy

Z rozgrywek w fazie grupowej awansują po 3 zespoły, które stworzą dwie nowe grupy. Mecze w tej fazie rozgrywane będą 29 i 30 września oraz 1 października w Łodzi (grupa A i C) i Katowicach (grupa B i D). Mecze finałowe odbędą się w Łodzi.

Katowicki Spodek znany ze swej wspaniałej atmosfery

podczas spotkań siatkarskich i tym razem zapelni się zapewne kibicami, dla nich także powstanie „Strefa kibica”. Na placu przed Spodkiem w ramach Strefy organizowany będzie cykl imprez promujących Mistrzostwa oraz prezentujących kraje rozgrywające swoje mecze w katowickiej hali. (sr)

Biegaj w czwartki

Puma z biegiem Katowic to kolejna propozycja dla mieszkańców Katowic na aktywne spędzenie wolnego czasu.

Wychodząc na trening, osoby nie mające doświadczenia zaczynają popełniać podstawowe błędy. Biegają zbyt szybko i zbyt dużo. Choć biegacz jest coraz więcej, czasami pojawia się trema przed tym, jak odbierają nas inni. Tymczasem w grupie różnie. Na zajęcia przychodzą i młodszy, i starsi. Początkujący i osoby, które biegają już od kilku lat. Mężczyźni (tych jest ciągle więcej), ale też, jak podkreślają organizatorzy akcji, coraz więcej pojawia się kobiet. Obecnie z zajęć regularnie korzysta i bierze udział w zajęciach ok. 12-18 osób. Ważne, by bieć dostosowując tempo do własnych możliwości i co równie ważne, by bieganie uprawiać regularnie. Najlepiej 2-3 razy w tygodniu. Dlatego też propozycja wspólnych zajęć, gdzie można zobaczyć jak przeprowadzić rozgrzewkę, porozmawiać z trenerem i specjalistą od

diety, wydaje się na tyle atrakcyjną, by z niej skorzystać. Wspólne bieganie, wspólne zajęcia motywują do regularności i gdy czasami „dopada nas len” zmuszają do mobilizacji.

Akcja ruszyła na początku tego roku. Pierwsze zajęcia przeprowadzono 19 marca. I tak regularnie co tydzień, w każdy czwartek o godz. 19.00 sprzed pomnika Powstańców Śląskich – bez względu na warunki atmosferyczne – rusza grupa biegaczy na wspólny jogging. Okazuje się, że w centrum naszego miasta można wytyczyć trasę dla biegaczy tak, by bez zatrzymywania się na skrzyżowaniach móc pokonać ok. 5,5 km (zajęcia zaczynają się i kończą przy pomniku).

Co jest bardzo ważne – zajęcia prowadzą doświadczone osoby, z kierunkowym wykształceniem (trener lekkiej atletyki), potrafiące przekazać wskazówki początkującym i tym bardziej zaawansowanym adeptom przygody z bieganiem. (bw)

